

El tractament de la immigració en les televisions locals

Equip de recerca:

Miguel Ángel Aguarales

Marina Romeo

Ángeles García

Vicenta González

Lydia Sánchez

Laia Obis

En col·laboració amb:

Consell de l'Audiovisual de Catalunya

Introducció

La creixent desigualtat entre els diversos territoris del planeta ha provocat que molts dels habitants de les zones més desfavorides socioeconòmicament hagin decidit encaminar-se cap a territoris més pròspers on poder millorar les seves expectatives vitals. Però la relació entre els nadius i els nousvinguts no sempre és fàcil. Cal una predisposició per part d'ambdós costats, a més d'actuacions governamentals que afavoreixin la integració. En bona part, la bona convivència a nivell comunitari i també a nivell interpersonal de la població autòctona amb la nousvinguda depèn de la percepció que la primera té de la segona.

En aquest sentit, destaquen les dades aportades en el darrer baròmetre del Centre d'Investigacions Sociològiques (CIS), segons el qual la immigració és percebuda com el segon problema més important que existeix actualment a Espanya.

A més, en aquest mateix informe es destaca que un 59,6% dels enquestats creu que el nombre de persones procedents d'altres països que viuen a Espanya és “*excessiu*” i que caldria permetre l'entrada únicament a aquells que tinguin un contracte de treball (84% dels enquestats). L'arribada de persones que vénen a viure i treballar aquí comporta una davallada dels sous, segons el 46% dels enquestats, i perjudica especialment les perspectives econòmiques dels espanyols amb poques capacitats adquisitives (68%).

Tot i això, un 78% dels enquestats està d'acord o molt d'acord que les persones que han vingut a viure a Espanya haurien de tenir els mateixos drets que la població autòctona; i un 71% creu que, encara que es quedin a viure a Espanya i aprenguin la nostra llengua i els nostres costums, és bo que els immigrants mantinguin també la llengua i costums dels seus països d'origen.

A l'hora de conformar aquesta opinió pública, les televisions, i els mitjans de comunicació, en general, hi tenen molt a veure. Són aquests els qui determinen quins esdeveniments relatius als nousvinguts són noticiables i la realitat social d'aquest

col·lectiu. Ambdós fets faciliten la generació d'un imaginari envers la seva realitat psicosocial.

D'entre els mitjans de comunicació, les televisions locals són una plataforma privilegiada per a configurar-se com a punt de referència per a l'intercanvi comunicatiu entre els ciutadans d'un determinat territori. Aquestes cadenes, al centrar-se en la realitat més propera als espectadors, donen rellevància comunicativa als aspectes de quotidianitat. A partir d'aquestes consideracions, el present estudi té com a objectiu analitzar la presència de l'immigrant en les televisions locals catalanes.

L'estructura expositiva d'aquest informe es configura a partir de sis grans apartats. En els dos primers es farà una delimitació conceptual del tema objecte d'anàlisi. En el tercer punt presentarem els objectius de l'estudi, seguit del quart, on es presentarà el disseny metodològic. Finalment s'exposaran els resultat (cinquè) i les conclusions de l'estudi (sisè).

ÍNDIX

1. Conceptualització	1
1.1. La immigració en el context espanyol i català.....	2
2. Comunicació i immigració.....	4
3. Objectius de l'estudi.....	6
4. Disseny metodològic.....	7
4.1. Objecte d'estudi.....	7
4.1.1. Acotació del corpus.....	8
4.1.1.1. Canals de televisió	
4.1.1.2. Programació pròpia	
4.2. Categories d'anàlisi.....	11
4.3. Definició de les categories.....	14
5. Resultats.....	23
5.1. Anàlisi per cadenes.....	23
5.1.1. BTV.....	23
5.1.2. Badalona.....	36
5.1.3. Granollers.....	41
5.1.4. Reus.....	45
5.2. Anàlisi global.....	46
6. Discussió.....	47
7. Bibliografia.....	50
8. Equip de recerca i agraïments.....	52
9. Annexes:	
Annex 1: Programes analitzats.....	53
Annex 2: Anàlisis per cadenes.....	55
Annex 3: Graella observacional.....	60

1. Conceptualització

El concepte d'*estranjer* ha evolucionat al llarg de la història, i ha adoptat significats diferents en els diversos contextos i sistemes jurídics. En el marc actual d'un estat-nació, l'estrangeria es defineix a partir del *ius sanguinis*, és a dir, a partir de la descendència de persones autòctones, i del *ius soli*, és a dir, a partir del naixement en aquell territori que ocupa l'estat. Concretament, la Llei d'Estrangeria espanyola¹ estableix en l'article primer que "es consideren estrangers, als efectes d'aplicació de la present Llei, aquells qui no tinguin la nacionalitat espanyola"; i, essent estrangers, la poden obtenir aquelles persones que resideixin al nostre país i disposin d'autorització de residència. Malgrat que el temps exigít són 10 anys, legalment s'assenyalen algunes excepcions², com, per exemple, el cas dels nascuts en territori espanyol o dels nascuts fora d'Espanya amb pare, mare o avis originaris espanyols.

Tot i això, no només el context jurídic ha definit la figura de l'estranger, sinó que aquesta és una categoria complexa, configurada a partir de diferents dimensions, tals com les socials, lingüístiques, culturals i/o religioses. Des de la vessant social, Santamaria (2002) distingeix entre els *estrangers* interiors i exteriors. Els estrangers interiors són definits com aquells col·lectius que, si bé a efectes legals són "formalment ciutadans", a efectes socials són considerats "estrangers socials i culturals" (Op.cit. 54). L'autor identifica dins d'aquest grup els gitanos, exiliats, rodamóns i indians.

D'altra banda, el concepte d'estrangers exteriors agrupa tots aquells col·lectius que no gaudeixen de la consideració legal de ciutadans. Dins d'aquest grup, Santamaria distingeix entre *immigrant* i *estranger*, segons el seu nivell d'estatus. És a dir, aquells grups socials amb un nivell de prestigi social, reputació o rang més baixos són definits com a immigrants; mentre que aquells qui gaudeixen d'un nivell social més elevat (diplomàtics, turistes o estudiants universitaris) són denominats estrangers.

¹ Llei Orgànica 4/2000 de l'11 de gener, reformada per les LO 8/2000 del 22 de desembre; 11/2003 de 29 de setembre i 14/2003 de 20 de novembre.

² Llei 36/2002, de 8 d'octubre, de modificació del Codi Civil en matèria de nacionalitat

Malgrat les diferències assenyalades, cal afegir que els conceptes d'immigrant i estranger estan íntimament relacionats, ja que la categoria d'immigrant està inclosa dins la categoria d'estranger, però no a la inversa. Així doncs, si bé ambdós comparteixen el fet de referir-se a aquells subjectes que procedeixen d'un altre país, el tret diferencial es troba en el fet que l'immigrant presenta un nivell d'estatus inferior a la resta d'estrangers (Santamaria 2002).

L'estatus que s'atorga a l'immigrant pot ser-li atribuït tant per la seva condició personal com per la situació econòmica del seu país d'origen. Les diferents aportacions psicosocials sobre el tema s'agrupen entorn d'una o altra atribució, i a partir d'aquestes articulen les causes que propicien la conducta migratòria. D'entre els autors que atribueixen la conducta migratòria a factors personals destaquen els treballs de Retortillo (2005). Aquest defineix l'immigrant com "tota aquella persona que es trasllada del seu país d'origen a un altre amb l'objectiu de millorar la seva posició socioeconòmica". D'altra banda, entre els autors que emfatitzen l'estatus del país de procedència com a aspecte definatori de la immigració, cal assenyalar els treballs de Moreno i Vallejo (2005) que defineixen l'immigrant, com "la persona que emigra d'un país poc desenvolupat buscant condicions de vida més dignes." (Op.cit., p.124). Des d'aquesta segona vessant, per tant, el terme immigrant no s'aplica a aquells estrangers procedents de la Unió Europea o de països desenvolupats, com són els Estats Units o Suïssa.

1.1. La immigració en el context espanyol i català

Si bé, segons el Ministeri de l'Interior, el juny de 2004 hi havia 1.776.953 estrangers amb permís de residència en vigor a Espanya, cal assenyalar que la xifra global d'immigrants que hi ha dins d'un país resulta difícil de calcular, donat el fet que no totes les persones provinents de fora estan censades al mateix nivell que la població autòctona. El cas més extrem és el d'aquells qui entren de manera il·legal al país i que no disposen de cap permís de residència o treball a Espanya i que, per tant, estan al país en una situació d'irregularitat.

Per obtenir les dades més aproximades a la realitat de la immigració, tant legal com il·legal, cal recórrer al Padró Municipal. El caràcter obligatori de la seva adscripció

per tal d'accedir als serveis bàsics relatius a l'escolarització i la sanitat, juntament a las facilitats que comporta la seva inscripció (només cal declarar la direcció del domicili habitual) faciliten l'obtenció d'informació d'aquells col·lectius d'immigrants que han accedit a Espanya de manera irregular.

Segons l'INE, el 2004 s'estimava que el nombre de persones estrangeres que residien a l'Estat era de 3.034.326 i, d'aquestes, 1.257.373 es troven sense permís de residència dins de l'estat, amb tota la problemàtica individual i social que aquest fet comporta.

Cal assenyalar que, comparant aquestes xifres amb les d'anys anteriors, es constata que des de 1996 el nombre d'estrangers s'ha multiplicat per cinc, i que, si es segueix aquest ritme de creixement, situat en un 23% anual tal i com mostren les previsions, el 2050 una quarta part dels residents a Espanya haurà nascut en altres països.

Pel que fa als països d'origen, segons les dades del Ministeri de l'Interior, el 32,13% dels estrangers procedeixen de l'Amèrica Llatina; un 20%, del Marroc; un 15%, de l'Àfrica, i un 15%, de la Comunitat Europea. Els immigrants asiàtics només representen un 7,12% de la població total. A més, resulta significatiu constatar la relació existent entre el país de procedència i el gènere del nouvingut. Així, les dones són majoria entre el col·lectiu llatino-americà, mentre que la migració procedent d'Àfrica és predominantment masculina.

Una altra xifra eloqüent és aquella que assenyala que un 4,16% dels estrangers inscrits a Espanya ja han nascut en aquest país³. D'aquests, la majoria són de nacionalitat marroquina (26%), i a molta distància els segueixen els de nacionalitat equatoriana (7%) o francesa (5,4%).

En l'actualitat s'observa una marcada concentració geogràfica dels immigrants, fins al punt que cinc comunitats autònomes acullen el 89,48% dels estrangers residents a Espanya. Encapçala l'estadística Catalunya, que acull un 22,49 % de la immigració de

³ Alguns autors mal anomenen aquest col·lectiu "segona generació d'immigrants".

tot l'estat. La segueix Madrid, on es troben el 21,56 % de les persones immigrants. I les següents tres comunitats amb més immigració són Andalusia (11,83 %), Comunitat Valenciana (8,11,59 %) i les Illes Canàries (6,73 %).

Diferents estudis expliquen les causes que faciliten la concentració geogràfica per part d'aquesta població. Aquests assenyalen, d'una banda, les comunitats autònomes que resulten la porta d'entrada a Europa (Andalusia, Illes Canàries). En segon lloc, les comunitats autònomes més desenvolupades econòmicament (Catalunya, Madrid, Comunitat Valenciana). I com a tercer factor trobem aquells territoris en els quals el nouvingut compta amb un teixit social de suport, ja siguin familiars, amics, o coneguts del barri o ciutat d'origen.

En concret, pel que fa a Catalunya, hi viuen 399.262 persones estrangeres regularitzades. La majoria es troben dins la província de Barcelona (271.046 persones), i a una distància significativa trobem a la resta de províncies: Girona (58.119 persones), Tarragona (40.558 persones) i, en quantitat inferior, Lleida (29.539 persones).

La regió de procedència dels immigrants de Catalunya difereix de la de l'estat, ja que en el nostre cas, Àfrica és el continent d'on vénen més persones (149.024), en lloc d'Amèrica Llatina, que ocupa un segon lloc (107.951). Per països, destaca la població resident nacional del Marroc (119.262) i, a molta distància, se situen persones provinents de països d'Amèrica Llatina i Xina, a més estrangers de la Comunitat Europea.

2. Comunicació i immigració

Diferents estudis donen compte del paper que els mitjans de comunicació tenen en les pautes de socialització dels immigrants. És per aquest motiu que el punt 13.7 del Pla Interdepartamental d'Immigració 2001-2004 (Generalitat de Catalunya) assenjala la necessitat de difondre audiovisualment "la realitat de Catalunya" a la comunitat immigrant; és a dir, el pla assenjala la necessitat de divulgar des de tots el àmbits: cultural, social, històric i lingüístic, i des de tots el formats possibles: informatius,

programes de debat, d'entreteniment, etc., informació específica sobre: la llengua, els usos, les costums...del territori català.

Però els mitjans de comunicació tenen també un paper fonamental a l'hora de configurar una imatge social de la figura de l'immigrant en la població autòctona. En el nostre país, destaquen els treballs desenvolupats en aquest sentit per J. J. Igartua i pel Grup de Recerca Migracom⁴ (UAB).

Aquests estudis coincideixen, en opinió de Sendin (2005), a “assenyalar una oposició del tipus ells/nosaltres, assignant els elements negatius a ells (exogrup/immigrants) i els positius a nosaltres (endogrup/autòctons)”. En concret, faciliten la presentació del immigrant com a “problema”, en associar la figura d'aquest amb la violència, la delinqüència, el terrorisme, i amb les amenaces culturals i socioeconòmiques de la població autòctona.

En el tractament estereotipador envers els immigrants destaca, molt especialment, el paper de la televisió. Aquesta, segons Igartua (2005), dota a les seves informacions d'un major nivell de sensacionalisme, si es compara amb el tractament que la premsa escrita fa a la mateixa notícia. Concretament, l'autor assenyala que la majoria de les notícies recollides per la televisió tenen un caràcter avaluador negatiu, i que les informacions sobre immigració s'associen en primer lloc a la “delinqüència”, seguit de les “agressions, maltractaments o actes xenòfobs soferts pels immigrants”, “l'experiència migratòria com a projecte vital”, continuant amb la contribució econòmica dels immigrants i l'entrada irregular en pasteres (Op. Cit. p.243).

Aquestes presentacions per part dels mitjans de comunicació, contribueixen en gran mesura a la creació de prejudicis envers als immigrants, a més de facilitar la generació de conductes discriminatòries i racistes. Cal, doncs, que les empreses i el conjunt de professionals de l'àmbit de la comunicació assumeixin la responsabilitat que tenen a l'hora de presentar un tema tan complex com el de la immigració.

⁴ D'entre els últims estudis realitzats per aquest grup destaquen “Tractament dels immigrants no comunitaris als mitjans de comunicació a Catalunya” i “Tractament informatiu de la immigració a Espanya”.

És en aquest sentit que considerem del tot fonamental el paper que des del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) es desenvolupa. Aquest organisme, atenent a la funció de promoure l'adopció de normes d'autorregulació dels sectors audiovisuals, va presentar l'any 2002 un conjunt de recomanacions relatives al tractament informatiu de la immigració, adreçades a les autoritats implicades, als mitjans de comunicació, i al conjunt de professionals de la informació audiovisual.

Aquest document presenta un valor afegit en referència a altres consideracions, donat el fet que repara en els efectes perversos que suposa l'adopció mecànica d'una actitud i conducta "políticament correcte", i que amaga un nou tipus de racisme, el denominat en la literatura "racisme subtil", caracteritzat per promoure una "actitud envers a l'immigrant apologètica, podent arribar a ser, en ocasions, formes d'expressió de paternalisme eurocèntic" (CAC, 2002, p.2).

Cal, per tant, intentar "enfocar la immigració com a fet positiu, bo per a les nostres societats, que, fora de destruir-les, si es fa una gestió adequada d'aquesta, acabarà per enriquir-les. Intentem conèixer els immigrants sense reduir-los a un problema, sense convertir-los en una amenaça o un perill, sinó com a éssers humans amb plens drets, diferents, però propers" (Retortillo, 2005. p.204)

Al mateix temps que les formes expressives de racisme són condemnades, s'impulsa un discurs dominant que justifica la seva versió de la realitat i intenta imposar-la a la resta de la societat. Una visió que defensa, per exemple, la immigració en qualitat de mà d'obra, o com a veïns sempre que no ocupin l'espai de la població autòctona. Aquesta imatge estereotipada no permet la integració completa dels immigrants en la societat.

3. Objectius de l'estudi

L'objectiu general d'aquest estudi és analitzar el tractament comunicatiu que fan els mitjans de comunicació dels immigrants. Concretament, s'analitzaran aquells espais comunicatius en què l'objecte del discurs atengui de forma explícita o implícita a la immigració. Això comporta, tal i com exposarem en l'apartat relatiu al disseny

metodològic (capítol 4), tenir en compte tant els continguts digitals com els analògics; és a dir, s'analitzaran els discursos visuals, sonors i verbals, i els seus contextos, en aquells espais comunicatius en què la immigració sigui el tema o un dels temes del discurs comunicatiu.

Si bé l'estudi presenta un caràcter exploratori, la seva pretensió és determinar en quina mesura les recomanacions envers al tractament informatiu de la immigració desenvolupades des del Consell de l'Audiovisual de Catalunya són recollides pels mitjans de comunicació.

4. Disseny metodològic

Els objectius d'aquest estudi porten a dissenyar una metodologia, que implica, d'una banda, seleccionar un corpus objecte d'estudi amb el qual dur a terme una investigació de caràcter empíric; i, d'altra banda, dissenyar i definir unes categories d'anàlisi d'aquest corpus, a fi de sotmetre les dades a un doble nivell d'anàlisi, tant de caire qualitatiu com quantitatiu.

4.1. Objecte d'estudi

Per tal de dur a terme els objectius d'aquest estudi, la Xarxa de Televisions Locals de Catalunya ha constituït el nostre marc general d'interès. De fet, ens hem volgut distanciar de la majoria de les investigacions sobre immigració i mitjans audiovisuals que s'han vingut duent fins ara, centrades en programes d'estil informatiu i en les televisions de caire estatal.

Concretament, hem volgut posar èmfasi sobre el fet que les televisions locals són la finestra al món més proper i immediat dels ciutadans que, al voltant d'un nucli urbà, esdevenen els seus espectadors; són, per tant, un punt de mira privilegiat sobre la realitat social en la qual s'insereixen.

De fet, la realitat social que interpreten i (re)construeixen aquestes televisions, sempre sota el paraigües dels seus paràmetres ideològics, i a partir de testimonis de

primera mà, condiciona les creences i el fer quotidià del ciutadà més anònim que, quan selecciona una televisió local, sobretot vol saber, vol interpretar i vol tenir una opinió de tot allò que constitueix el seu entorn social més proper. Aquesta influència sobre la ciutadania més propera és el que fa aquestes televisions especialment interessants per al nostre estudi. De fet, la pròpia Xarxa de Televisions Locals de Catalunya presenta la proximitat com a denominador comú de totes les televisions locals:

Aquesta realitat de primera mà és la matèria bàsica i el principal actiu d'una oferta programàtica clarament definida i identificable. Per això les complicitats entre les televisions locals i els seus respectius telespectadors són evidents quan el canal resol les expectatives del ciutadà que vol saber allò que passa a prop seu.

Justifiquem, d'aquesta manera, el nostre objectiu d'observar l'aproximació de les televisions locals a la presència entre la ciutadania d'un segment de població vinguda de fora, l'exogrup, amb unes formes culturals i religioses diverses, i que té una incidència sobre la vida quotidiana immediata dels ciutadans dels nuclis urbans catalans, que constitueixen l'endogrup dominant.

D'altra banda, les recomanacions del CAC abasten tot el territori català, així que estudiant com les televisions informen i (re)construeixen estats d'opinió sobre l'impacte de la immigració en els nuclis urbans on arriben les seves emissions, s'observa també fins a quin grau es segueixen aquestes recomanacions del CAC en matèria d'immigració.

4.1.1. Acotació del corpus

a) Canals de televisió

La Xarxa de Televisions Locals de Catalunya està constituïda per 67 canals, 29 dels quals són finançats amb fons públics, i 38, amb fons privats. Per satisfer els objectius del nostre estudi, ha calgut seleccionar una mostra representativa d'aquestes televisions, que, en una primera tria, ha prioritzat les televisions públiques sobre les privades.

Sens dubte, les televisions finançades amb fons públics tenen, per sobre de les altres, una obligació intrínseca d'esdevenir un servei a la ciutadania amb total responsabilitat social sobre els seus continguts i les formes de tractar-los. No per aquest motiu, però, s'ha descartat per a aquest treball l'anàlisi d'una televisió privada, a fi de donar representació als canals no públics: de fet, aquests constitueixen més del 50% de les televisions de la xarxa.

Al criteri de finançament hem afegit un criteri geogràfic per tal d'acabar de perfilar el corpus d'estudi. Així, les televisions de la ciutat de Barcelona, i de la seva àrea metropolitana, amb extensió a tota la província de Barcelona, han estat prioritzades sobre les altres, ja que és en aquest àmbit geogràfic on es concentra la majoria de la població catalana (5.117.881 habitants dels 6.813.319 ciutadans de Catalunya, censats el 2004 per l'Institut d'Estadística de Catalunya), i la majoria de la població vinguda de fora. No s'ha volgut, però, descuidar la presència en la investigació de canals que representin les televisions locals de la resta del territori català.

La disposició de les televisions a l'hora de facilitar-nos els seus materials audiovisuals ha condicionat, per últim, la mostra de televisions locals sobre la que s'ha dut a terme la investigació. Així, si bé vàrem posar-nos en contacte amb: Barcelona Televisió, Televisió de Badalona, Televisió de Granollers, Canal Reus, Hospitalet Televisió, i Calella Televisió, finalment la relació de televisions analitzades és la següent:

- 1. Barcelona Televisió (BTV)**
- 2. Televisió de Badalona (TVB)**
- 3. Televisió de Granollers (Granollers TV)**
- 4. Canal Reus Televisió (Canal Reus TV)**

b) Programació pròpia

Entre l'oferta de programació d'aquestes televisions seleccionades, el programes de producció pròpia són els que han constituït específicament el nostre objecte de recerca, donat el fet que només els programes de producció pròpia poden ser planificats

i produïts des del principi fins a la seva fi amb el control i la responsabilitat plena de cada televisió local pública.

Aquests programes tenen difusió tant en franja de matí, com de migdia, tarda, vespre i nit. Contemplen els estils informatiu, d'opinió i d'entreteniment; retransmissions esportives i una gran varietat de gèneres i de continguts. Van ser divulgats durant la setmana del 27 de juny de 2005 al 3 de juliol de 2005, setmana escollida a l'atzar.

Les gravacions d'aquests programes ens van ser facilitades per les quatre televisions que constitueixen, finalment, el nostre objecte d'estudi, a petició de l'equip de recerca.

L'estil de programes de producció pròpia analitzats ha estat informatius, d'opinió, d'entreteniment i esportiu. L'estudi ha tingut en compte únicament els esdeveniments locals, i ha desestimat específicament aquells continguts de caire esportiu estatal i internacional.

A l'annex 1 s'inclou una taula que especifica l'estil dels programes analitzats en cadascuna de les cadenes. El temps total d'emissió d'aquests programes de producció pròpia analitzats durant la setmana objecte d'estudi, sense tenir en compte les repeticions, ha estat de 105h 35'. D'aquests, 39 h 50' corresponen a BTV; 26h 5', a Granollers Televisió; 9h 20' a Canal Reus TV; i 30h 20', a Badalona

Dies	BTV	Granollers Tv	Reus TV	Badalona
27-06-05:	6h 02'	5h 40'	1h 20'	5h 10'
28-06-05:	6 h 31'	3h 40'	2h 25'	5h 30'
29-06-05:	7 h 51'	5h 10'	1h 30'	6 h
30-06-05:	6h 15'	6h 15'	2h 35'	3h 55'
1-07-05:	4 h 30'	4h 15'	1h 30''	4 h
2-07-05:	7 h'15'	45'	0	3 h

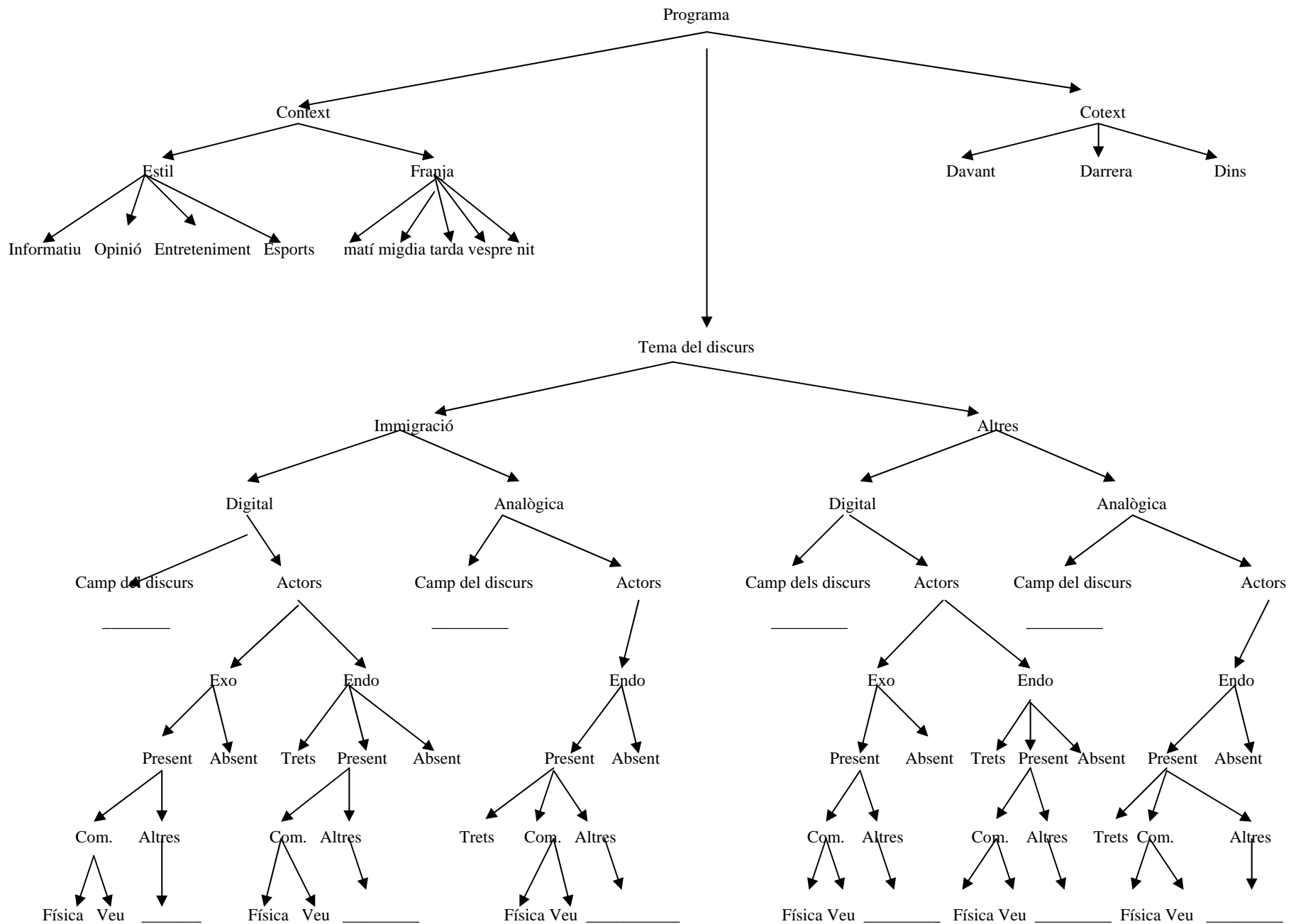
3-07-05:	2 h 40'	1h	0	2h 45'
----------	---------	----	---	--------

4.2. Categories d'anàlisi

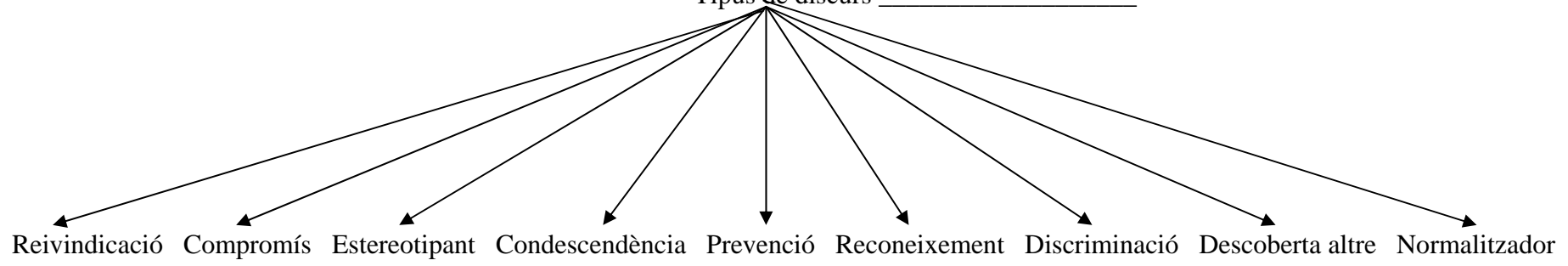
L'anàlisi empírica a la qual és sotmès aquest cos d'estudi es basa en diferents categories d'anàlisi, que han estat sotmeses al criteri d'acord *inter-jutges*, per tal de valorar la congruència de cadascuna d'elles a l'hora d'establir els indicadors objecte d'anàlisi.

Cal assenyalar que les categories que han configurat la graella observacional⁵ són categories a l'ús en els estudis científics sobre immigració i mitjans audiovisuals que relacionem en la bibliografia d'aquest treball. A continuació presentem l'arbre categorial:

⁵ Annex 3

Tipus de discurs

4.3 Definició de les categories

A continuació definirem nominalment cadascuna de les categories objecte d'anàlisi. Per tal d'una major claredat expositiva, seguirem l'estructura marcada des de l'arbre categorial. En aquest sentit, l'arbre parteix del **Programa** objecte d'anàlisi, distingint tres grans apartats: **Context**, **Tema del Discurs** i **Cotext**.

El **Context** del programa requereix determinar: **l'estil de programa** i **la franja d'emissió**.

Pel que fa a **l'estil de programa**, vàrem acordar distingir-ne quatre, segons les diferents funcions que es satisfan; és a dir, segons les diferents finalitats o intencions comunicatives dominants. Aquests estils són:

a) *Estil informatiu*

Considerarem que un programa presenta estil informatiu si l'efecte que es pretén aconseguir sobre l'audiència és el d'informar sobre fets i esdeveniments externs protagonitzats per personatges amb un referent real en unes coordenades espai-temporals concretes, i informar també sobre les creences d'aquests personatges. El corpus d'estudi abasta els gèneres monologats *avanç informatiu*, *telenotícies-notícies* i *reportatges*, que són gèneres referencials expositius o de relat; i l'*entrevista*, gènere en format dialogat, la finalitat de la qual és la d'ampliar dades, clarificar, fer entendre un enigma cognitiu, i obtenir idees i opinions en una línia argumentativa, de manera que el periodista o professional de la cadena actua com a interrogador.

b) *Estil d'opinió*

Considerarem que un programa presenta l'estil d'opinió si l'efecte pretès és crear estats d'opinió entre l'audiència. A més de les *crítiques* en àmbits temàtics com el cinematogràfic, el televisiu o el musical, en les quals el periodista o professional mostra la seva actitud sobre allò sobre el que informa, el *debat* és el gènere en el qual es concreta aquest estil. El periodista o professional de la cadena actua com a moderador i regula els torns de paraula dels personatges, que són agents socials convidats per argumentar les seves tesis i contraargumentar les tesis contràries.

c) *Estil amè o d'entreteniment*

Si bé la pretensió d'entretenir és present en qualsevol programa de televisió, considerarem que un programa presenta l'estil d'entreteniment quan la funció lúdica és predominant. Fan de l'entreteniment la seva finalitat comunicativa dominant els *concursos* i els *magazines*, i els *reality shows* dins el marc de programes de producció pròpia.

d) *Retransmissions esportives*

L'espai que ocupen els esports dins les graelles televisives és prou manifest com perquè les retransmissions esportives, normalment en directe, constitueixin una categoria pròpia. És un gènere narratiu amb pretensions d'entreteniment, que busca, mitjançant l'emotivitat, la complicitat de l'audiència. En el present estudi, tal i com ja hem senyalat anteriorment, s'han analitzat únicament aquells esdeveniments esportius de caire local. Així, han quedat fora de l'abast d'anàlisi aquelles informacions de caire esportiu nacional i internacional.

En referència a la *franja d'emissió*, hem distingit entre les franges de: matí, migdia, tarda, vespre i nit.

En l'apartat relatiu al *Cotext* s'analitza l'entorn lingüístic, sonor i visual que precedeix i succeeix el fragment de discurs objecte d'estudi, donat el fet que aquest cotext pot orientar manifestament la interpretació de tal fragment del discurs.

En la nostra recerca caldrà entendre el cotext en dos nivells diferents. Així, d'una banda, en un nivell *macroestructural*, el cotext es contemplarà en relació amb les diferents seqüències discursives que conformen l'estructura global del producte audiovisual analitzat: en un telenotícies, el cotext d'una notícia relacionada amb l'exogrup el conformaran les notícies que la precedeixen i / o la succeeixen; una entrevista analitzada podrà tenir un cotext delimitador en el discurs monologat del periodista o comunicador que la presenta o que la clou, etc. Aquest cotext conforma una unitat de sentit complerta i autosuficient. D'altra banda, en un nivell *microestructural*, pot ser que en una notícia només un petit fragment del discurs sigui analitzat: els fragments discursius digitals o analògics que el precedeixen i / o el succeeixen dins la

mateixa notícia podran ser també objecte d'anàlisi; perquè també considerem cotext els enunciats o grups lèxics que no arriben a la categoria de discurs complet i autosuficient per sí mateixos.

Amb aquesta perspectiva distingim tres tipus de cotext:

Cotext. Abans: En un nivell macroestructural, fa referència al fragment discursiu digital o analògic que precedeix el fragment del discurs que és el nucli de l'anàlisi.

Cotext. Darrera: En un nivell macroestructural, fa referència al fragment discursiu digital o analògic que succeeix el fragment del discurs que és el nucli de l'anàlisi.

Cotext. Dins: En un nivell microestructural, és el fragment discursiu digital o analògic que limita el fragment del discurs que és el nucli de l'anàlisi.

Per últim, trobem la categoria *Tema del discurs*. Donat que el nostre estudi centra en aquest punt el seu nivell d'anàlisi, aquesta "macro" categoria s'estructura en diferents subcategories de diferents nivells de profunditat.

Així, en primer lloc, cal distingir entre: *Immigració/Altres*. Aquesta distinció correspon a la identificació del tema del discurs en funció de si aquest gira al voltant de l'immigrant i les seves circumstàncies –*Immigració*–; o si, al contrari, aquesta temàtica de la immigració té una presència indirecta o secundària en el contingut comunicatiu, i per tant, no és el tema pròpiament del discurs.

Ambdues temàtiques, *Immigració* i *Altres*, presenten, alhora, diferents tipus de tractament: *Digital i/o Analògic*. El tractament *digital* fa referència al discurs verbal oral o escrit (aquest últim, sobreimpressionat en la pantalla), de manera que és mitjançant "dígit" que es fa referència d'alguna manera a l'exogrup. El tractament *analògic* comporta l'anàlisi de les imatges, és a dir, dels continguts "no verbals".

Cal assenyalar que ambdues categories no resulten excloents, pel fet que un contingut comunicatiu pot ser tractat simultàniament a partir d'un format digital i analògic. No obstant això, i tal i com assenyala la Teoria de la comunicació humana, resultarà significatiu pel nostre treball aquest fet, perquè aquells continguts comunicatius en els quals es combini el tractament digital i l'analògic comportaran una major coherència comunicativa.

A partir d'aquesta distinció, l'arbre categorial assenyala la categorització del *Camp semàntic del discurs*, depenent de si el discurs gira o no entorn de l'exogrup com a objecte temàtic dominant. Els camps del discurs descrits són:

1. **Política internacional:** inclou els temes relacionats amb decisions polítiques preses per estaments de la Unió Europea o per altres organismes internacionals; i amb fets que tenen lloc fora de les fronteres espanyoles.
2. **Política nacional:** inclou temes relacionats amb decisions polítiques preses per estaments estatals, autonòmics o locals; o per fets que impliquen decisions polítiques, com és el cas del terrorisme dins l'estat espanyol.
3. **Economia:** Dins d'aquest camp de discurs distingim dos grans àmbits temàtics:
 - 3.1. Macroeconomia: inclou temes relacionats amb els moviments demogràfics, amb les arques de la Seguretat Social, amb el funcionament de la borsa i de les finances.
 - 3.2. Microeconomia: inclou temes relacionats, d'una banda, amb el consum; i, d'altra banda, amb qüestions laborals: atur, treball autònom o il·legal (economia submergida), etc.
4. **Societat:** Dins d'aquest camp de discurs distingim deu grans àmbits temàtics, relatius a: Educació, Sanitat, Habitatge, Família, Treball, Justícia, Reivindicacions, Successos, Medi ambient, Cultura i entreteniment

1. Educació: Dins d'aquest apartat distingim entre:

- Formal
 - Obligatòria
 - Infantil
 - Primària
 - ESO
 - No obligatòria
 - Infantil
 - Grau mitjà: batxillerat, cicles formatius, formació professional
 - Ensenyaments artístics
- No formal

- Educació en el lleure: esplais, colònies, activitats extraescolars
- Educació d'adults: alfabetització; formació permanent; formació ocupacional
- Aprenentatge de les llengües del país d'acollida

2. Sanitat:

- Prevenció
- Assistència
- Tractament
- Higiene

3. Habitatge:

- Vivenda regularitzada
- Vivenda no regularitzada
- Condicions de (no) salubritat; espai.

4. Família:

- Reagrupament familiar (permanent o temporal)
- Economia familiar

5. Treball

- Contractació
- Explotació laboral

6. Justícia

- Documentació
- Tribunals
- Presons
- Bandes, xarxes, delictes, etc.

7. Reivindicacions

- Manifestacions
- Concentracions

8. Successos

- Tragèdies humanes
 - Accidents: de trànsit; domèstics; laborals
 - Agressions: físiques; verbals
- Vandalisme (agressió al mobiliari urbà o a la propietat privada)
 - (No) organitzat

9. Medi ambient

- Catàstrofes naturals
- Catàstrofes provocades

10. Cultura i entreteniment

- Tradicions
 - Gastronomia
 - Indumentària
 - Festes

- Religió
- Institucions
- Esports
 - Individuals
 - Col·lectius

- Mitjans de comunicació: premsa, ràdio, TV, Internet.
- Espectacles: cinema, teatre, circ, etc.
- Música
- Literatura

La categoria *Actors* del discurs es refereix als individus –actors socials– que són agents actius en la construcció del discurs analitzat; o bé, que hi participen com a subjectes pacients. En tots dos casos, i sempre que es disposi d'aquesta informació, als actors se'ls categoritzarà per la seva edat: adult / menor; i pel seu gènere: home / dona; a vegades pel seu perfil professional o per la seva representativitat social, a més de per la seva adscripció a l'exogrup o a l'endogrup.

Categoritzarem com a “endogrup” a aquells actors socials que formen part de la societat d'acollida; i com a “exogrup” a aquelles persones que han migrat i són alienes a la societat d'acollida. Cal assenyalar que la consideració, per part de l'equip d'investigació, d'un actor social com a pertanyent a l'exogrup o a l'endogrup vindrà donada per dades objectives, com ara:

- a) Que l'actor social sigui representat en el discurs explícitament com a pertanyent a l'exogrup o a l'endogrup, mitjançant un discurs verbal i/o escrit (digital) que informa sobre la seva identitat: nom, cognoms, lloc d'origen, funció social que representa.

- b) La notorietat de l'actor social, segons sigui, per exemple, un periodista de prestigi o un professional dels mitjans habitual en la cadena de televisió, la identitat del qual és prou coneguda.

També alguns trets percebuts per la mirada analítica del grup d'investigació, determinaran l'adscripció d'un actor social a l'exogrup o a l'endogrup, ja que els individus no sempre són presentats digitalment pel seu lloc d'origen o per la seva condició d'estrangers, i perquè el grup de recerca no té un accés a aquests individus per entrevistar-los i confirmar la seva adscripció a l'exogrup o l'endogrup. És per aquests motius que s'han hagut de prendre decisions entorn a la seva adscripció. Per tal de garantir la validesa interna, varem establir els trets que determinen la pertinença d'actors a l'exogrup o a l'endogrup. Aquests trets són:

a) l'aspecte físic:

- 1) L'alçada
- 2) La complexió corporal
- 3) El color de la pell
- 4) Els trets facials (forma d'ulls, de nas, de boca, d'orelles, etc.)
- 5) Tipus de cabell (color, forma, tipus de tallat)

b) Maquillatge (mans pintades amb hena, etc.)

c) Roba i complements: túniques, mocadors, etc.

d) Domini lingüístic de les llengües cooficials a Catalunya i la varietat dialectal del castellà parlat

Aquests tipus de trets ens han ajudat a delimitar diferents grups ètnics: asiàtics (indis, pakistanesos; xinesos; filipins, etc.); americans (nordamericans; caribenys; centre o sudamericans de procedència indígena o de procedència europea, etc.); africans (magrebins, subsaharians); europeus (població autòctona –endogrup–, comunitaris, de l'Europa de l'est, nòrdics).

Cal assenyalar que, si bé aquest mètode ens garanteix la validesa interna, la seva validesa externa pot ser qüestionada: l'aspecte físic, el maquillatge o la forma de vestir no sempre identifiquen el subjecte com a membre nat d'un grup social. Ara bé, és important indicar que la utilització, per part d'un actor social, d'uns determinats

indicadors de comunicació extrínseca, dóna informació sobre el grau en què el subjecte considera un determinat grup social com a grup de referència.

Pel que fa als menors, si bé som conscients que és creixent a Catalunya la presència de nens adoptats a altres països, o bé de nens fills de parelles mixtes, que són membres de l'endogrup, a falta de dades, els seu aspecte físic portarà a adscriure'ls com a membres de l'exogrup, a no ser que no hi ha una identificació explícita de la procedència d'aquests nens (la casuística mencionada és encara minoritària). A més, és important assenyalar que el domini lingüístic del català o del castellà d'un menor escolaritzat a Catalunya no és un criteri d'adscripció categorial a l'endogrup o a l'exogrup.

Una subcategoria objecte d'anàlisi en el discurs és la: *Presència i/o Absència* en el discurs verbal o en l'analògic tant de membres de l'endogrup com de l'exogrup. També en l'anàlisi distingim el grau de representació de membres de l'endogrup i de l'exogrup en tant que actors socials actius *Agents* o actors socials passius *Pacients*. Són actors socials actius els conductors del programa (presentadors, reporters, entrevistadors, moderadors) o altres, protagonistes del fet discursiu, bé perquè d'ells es parli o perquè ells mateixos parlin. En canvi, són actors socials passius aquells que no tenen veu ni protagonisme: un espectador mut del públic, present en el plató; un estudiant, un vianant o un participant en un esdeveniment públic, la imatge dels quals és captada de fons per una camera, etc.

Per últim, s'estableix el *Tipus de discurs* analitzat globalment, segons la finalitat comunicativa i els efectes que es pretenen que causi sobre l'audiència la representació comunicativa de la immigració que el discurs ha construït. Hem establert nou tipus de discurs, que són:

1. Discurs estereotipant

És el discurs que categoritza negativament els membres de l'exogrup, a partir dels elements que identifiquen els subjectes –origen, color de la pell–, simplificant la seva imatge i diluint-la en el tòpic que homogeneïtza el grup com a un tot monolític. Aquest discurs es caracteritza per associar l'immigrant, o determinats grups d'immigrants, amb

situacions econòmiques precàries, amb marginalitat, clandestinitat, pasteres, delinqüència, màfies, indocumentació, etc.

2. Discurs de l'(auto) discriminació

És el discurs que posa de manifest un tracte desigual envers els membres de l'exogrup, per casos de desigualtat de drets o de deures.

3. Discurs de la prevenció

És el discurs amb valor prospectiu que crida l'atenció sobre el perill de la presència del exogrup immigrant en qüestions de seguretat ciutadana; d'accés a llocs de treball o a serveis socials com la Sanitat, l'Ensenyament, etc; de pèrdua d'identitat cultural, etc. És un discurs distorsionador i dramàtic.

4. Discurs de la condescendència

És el discurs relacionat amb la tolerància; o, si es vol, amb la manca d'actuacions orientades cap als membres de l'exogrup o de l'endogrup quan les seves conductes distorsionen la convivència social.

5. Discurs del compromís

És el discurs pel qual es contrau una obligació relacionada amb els drets dels membres de l'exogrup.

6. Discurs de la reivindicació

És el discurs que reclama drets per als membres de l'exogrup.

7. Discurs del reconeixement

És el discurs que mostra agraïment a membres de l'exogrup per un benefici que aporten a la societat d'acollida. És el discurs que presenta l'estranger amb una visió utilitarista: com a solució dels dèficits demogràfics, en el sistema de pensions o en el mercat laboral; o com a heroi puntual d'una tragèdia que, gràcies a la seva intervenció, ha tingut un final feliç.

8. Discurs de la descoberta de l'altre

És el discurs que fomenta el coneixement de les tradicions culturals, religioses i socials de procedència, a través de mostres artístiques, musicals, gastronòmiques, etc., i que té també l'objectiu d'oferir informació i coneixement sobre les migracions, els seus contextos motivadors, i les condicions de vida dels països d'acollida.

9. Discurs normalitzador

És el discurs que integra o assimila els membres de l'exogrup en la societat com a uns ciutadans més, normalment sense categoritzar-los o distingir-los com a tals membres de l'exogrup. És, de fet, un discurs que busca senyals identificatives que comparteixin per igual els membres de l'endogrup i de l'exogrup i que, per tant, els assimili.

5. Resultats

A continuació presentem els resultats obtinguts a partir de l'anàlisi observacional de la programació establerta com a objecte d'estudi. Per garantir una major claredat expositiva, es presentaran, en primer lloc, les dades relatives a la presència del discurs de la immigració en cadascuna de les cadenes.

D'aquestes analitzarem, en primer lloc, en quins programes, en quins dies i en quines franges horàries s'observa una major presència del discurs de la immigració; i, en segon lloc, com es presenta comunicativament l'immigrant.

5.1. Anàlisi per cadenes

5.1.1. Barcelona Televisió (BTV)

En aquesta cadena, la presència de la immigració ha estat identificada en els següents programes, i en les següents dates:

Franja horària	Programa	Dies
Franja de matí	La República:	27, 28 i 29 de juny
	Viu el barri	27, 28 i 29 de juny
	Info idiomes	3 de juliol
	Hola, nens	3 de juliol
Franja de migdia		
	Info 1:	27 i 29 de juny
Franja de tarda		
	Videomaton:	2 de juliol
Franja de vespre		
	Infonit	27, 29 i 30 de juny i 1 de juliol
	Tele Monegal	28 de juny
	Qui té boca	30 de juny
	Ciutat Oberta	30 de juny
	360°	1 de juliol

El total de temps que suma aquesta presència és de 2 hores 25 minuts i 55 segons, i és en el dia 2 on es concentra la temàtica immigrant (68,70%). En canvi, el dia 29, malgrat el gran nombre de programes emesos, la presència del discurs de la immigració únicament representa el 7% de la presència total d'aquest discurs en la cadena durant la setmana analitzada.

L'anàlisi en profunditat del dia 2 de juliol mostra que el percentatge majoritari de presència d'immigrants, 1 hora i 25 minuts, és gràcies al programa *Info idiomes*⁶.

En qualsevol cas, l'anàlisi del conjunt de programes de BTV amb presència del discurs de la immigració manifesta que aquests programes pertanyen majoritàriament a l'estil *Informatiu*. En concret, el 50% dels programes categoritzats dins d'aquest estil presenten el discurs de la immigració; i, específicament, és dins del programa de reportatges *Viu el Barri* on la presència de l'eix comunicatiu *immigració* ja arriba per si mateixa al 25,30%. Després de *Viu el barri*, és el programa *Info 1* el que més temps dedica al discurs de la immigració

⁶ Aquests es un espai informatiu que dona veu a immigrants extracomunitaris i a estrangers comunitaris per donar a conèixer, en els idiomes propis (xinès, tagalo, mandinga, amazic, urdu i àrab, a més d'en rus, portuguès, alemany, japonès i italià), fets del món, sobretot de caire cultural, i que s'esdevenen a Barcelona o Catalunya. Aquest espai té un discurs centrat en la descoberta de l'altre

D'altra banda, els programes d'opinió *Telemonegal* i *Ciutat oberta* i els programes d'entreteniment *Qui té boca*, *Videomaton*, *360°* i *Hola, nens* amb prou feines contemplen el discurs de la immigració. Entre tots ells dediquen a aquest discurs un total de 16'83".

Així, a banda d'*Info idiomes*, programa íntegrament protagonitzat per comunicadors estrangers i adreçat a un públic estranger, són *Viu el barri* i *Info 1* els espais audiovisuals que més temps dediquen a la immigració⁷.

En referència a com són presentats els immigrants en la programació pròpia de BTV, cal distingir entre: la presentació analògica, la presentació digital, i ambdues simultàniament.

Pel que fa a l'estratègia analògica, és a dir, a la presència d'immigrants en imatge sense ser identificats, o categoritzats com a tals, mitjançant un discurs verbal oral o escrit, n'és un exemple representatiu el programa d'opinió *Telemonegal*, que compta el dia 28 amb presència entre el públic del plató de persones joves que interpretem com a membres de l'exogrup només per la seva aparença física⁸. En cap cas se'ls dona veu, i la camera els enfoca igual que enfoca la resta dels membres del públic.

També el programa *Viu el barri* recorre en alguna ocasió a aquesta estratègia. El dia 27 de juny, per exemple, informa sobre unes jornades de lectura i mostra en imatge un nen que identifiquem com a subsaharià, que juga amb altres nens que inferim com pertanyents a l'endogrup. El dia 1 de juliol aquest mateix programa informa sobre un acte cultural, la festa de la música, on actuen nens i nenes: en imatge identifiquem un nen amb trets orientals que canta i una nena subsahariana que balla. De la mateixa manera, el programa *Hola, nens*, destinat a un públic infantil, presenta el dia 3 de juliol en imatges a dos nens i una nena de pell fosca i d'uns dotze anys que participen amb altres nens de la seva escola en un programa de ràdio, mentre s'informa sobre aquesta activitat escolar.

⁷ Veure dades desglossades a l'annex 2

⁸ Dos nois amb trets subsaharians i una noia amb trets asiàtics, tots al voltant d'uns trenta anys.

D'altra banda, els programes informatius, com *Info 1*, fan també seva aquesta estratègia. El dia 29 de juny, per exemple, a *Info 1* s'informa dels 12 detinguts per l'apunyalament d'un jove de 22 anys a la Patum de Berga⁹. El dia 2 de juliol, a *Infonit*, es mostra en imatges a un home adult d'aspecte asiàtic que recull els carros a l'aeroport mentre el comunicador informa digitalment i analògica sobre la operació sortida.

Quant a l'estratègia analògica i digital; és a dir, quant a la presència d'immigrants en imatge, amb o sense paraula (declaracions), i essent o no identificats o categoritzats com a tals mitjançant un discurs verbal oral o escrit; la podem constatar en el programa de reportatges *Viu el barri*. Els immigrants són identificats pel rol o associació a la que pertanyen, a més de tenir veu en el programa, tal i com podem veure en el programa emès el dia 27 de juny, que dona veu i imatge a la Celia Ruales¹⁰, o al subsaharià Marcel Tianan Bi¹¹ o al Víctor Median¹². El dia 28 de juny, aquests mateix programa dona també veu i imatge a l'escriptora i contacontes Regina Kwa¹³ i a la il·lustradora Pilar Millán. El dia 29 de juny s'entrevista a Víctor Raúl Ramón Núñez Laforet¹⁴; el dia 1 de juliol s'entrevista una noia polonesa amb motiu de una exposició¹⁵. La presència dels infants amb veu i imatge la constatem en el programa *Viu el barri* emès el dia 27 de juny, amb motiu de l'aniversari de l'escola Catalunya en el barri de Sant Martí¹⁶.

D'altra banda, aquesta estratègia és utilitzada pels programes informatius de notícies. Així, a l'*Info 1* del dia 27 es dona veu i imatge a un home adult, que parla

⁹ En imatge la camera enfoca un noi subsaharià d'entre 20 i 30 anys, emmanillat, custodiat per la policia, amb actitud sotmesa, que és introduït en un cotxe policial.

¹⁰ Una immigrant equatoriana identificada amb un subtítol sobreimpressionat en la pantalla: "Celia Ruales. Tradicions equatorianes". L'acte s'emmarca en la Festa de Nou Barris

¹¹ Asociación Kavocheva

¹² Asociación Dominicana Descubiertenses

¹³ Escriptra i contacontes africana que s'expressa en castellà, d'uns 40 anys. El reportatge tracta sobre la presentació del seu llibre, i hi participen l'editora (endogrup) i la il·lustradora, Pilar Millán, que parla amb accent hispanoamericà (argentí o uruguaià).

¹⁴ Enllustrador peruà de sabates d'uns 50-60 anys, que treballa a Les Rambles, i explica la seva història de vida.

¹⁵ Especialment interessant resulta la presentació que fa d'ella mateixa «**Soy extranjera en España**».

¹⁶ En el programa esmentat, un nen que identifiquem com a membre de l'endogrup comenta: **Abans els nens eren del barri, però ara hi ha de tot arreu**. El nen pregunta a altres nens: «**I vosaltres d'on sou?**» Responen els altres nens, respectivament: «**Del Marroc, de Rússia, de Xina, de Bolívia, de Barcelona, de Catalunya, d'Espanya**».

castellà amb accent hispanoamericà¹⁷. El dia 29 a *Infonit* es presenta a un venedor, que identifiquem per la seva comunicació no verbal extrínseca com a pakistanès¹⁸.

La presència de les estratègies analògiques i digitals la detectem també en programes d'estil d'entreteniment, com ara en el *Videomaton* del dia 1 de juliol¹⁹ i el *360*²⁰.

Si fins ara hem analitzat la presència verbal dels immigrants, cal afegir aquells programes que presenten els immigrants en el discurs verbal del comunicador, però a qui no se'ls atorga veu. En aquest sentit, a l'*Info 1* del dia 27 de juny la veu en *off* informa sobre la delinqüència de bandes llatines, i és mitjançant la imatge que se'ns mostra dos joves hispanoamericans. Quelcom similar succeeix el dia 29 en aquest mateix programa, en què la veu en *off* diu que “el col·lectiu català i catòlic, juntament amb el col·lectiu musulmà, presenten un escrit conjunt fent una defensa fèrria de la família”²¹. D'altra banda, el programa *Viu el Barri*, del dia 1 de juliol, es fa ressò d'una visita d'un col·lectiu d'immigrants al Parlament guiats per l'Ernest Benach. La veu en *off* els identifica com a «**població immigrant**», «**col·lectiu d'immigrants**», mentre es mostren en imatge com a col·lectiu heterogeni.

Per últim, cal esmentar aquells espais en què hi ha absència d'immigrants en imatge: únicament es fa referència a ells en el discurs de la notícia. En la programació de BTV analitzada podem observar que és una estratègia comunicativa utilitzada en els programes informatius de notícies, molt especialment en el programa *La República*²². Així, trobem dues notícies emeses per l'esmentat programa el dia 27 de juny, una

¹⁷ Aquesta persona, si bé apareix amb la cara tapada, és presentat com a testimoni per explicar les pràctiques sexuals que es realitzen a Montjuïc

¹⁸ L'informador, si bé s'expressa en castellà, està subtítulat. Explica l'augment de venedors ambulants de begudes a les platges de Barcelona i a altres llocs de la ciutat, sense que siguin ben acollits per propietaris de bars i de *xiringuitos*.

¹⁹ Una noia jove d'uns 20 anys, mulata, que parla un català fluït, es queixa que l'hagin fet fora de la selecció espanyola de bàsquet.

²⁰ Un cuiner iaquí parlar de la cuina d'Iraq amb un català fluït.

²¹ A la notícia es dona veu i imatge als representants del col·lectiu català i a un representant del col·lectiu musulmà d'origen català, identificat com a Guillem Fiol, de l'Associació Catalana d'Estudis Islàmics. Cal assenyalar que, a més, en imatge apareix un home adult, d'uns 60-70 anys, subsaharià, vestit de blanc, amb turbant i barba.

²² En aquest sentit cal assenyalar que el programa presenta un format comunicatiu caracteritzat per no emetre imatges dels fets dels quals informa.

relativa al finançament de les autonomies²³, i l'altra relativa a Telefónica²⁴. Aquesta estratègia comunicativa la trobem també a *Infonit* del 27 de juny, quan informa sobre la memòria socioeconòmica de la ciutat de Barcelona amb els següents termes: «**Augmenta la població en un 4,8%, sobretot per l'arribada de la població estrangera. Això suposa l'estabilització de la immigració**».

a) Actors

Cal destacar que només en el programa *Info idiomes* els estrangers immigrants són sempre actors socials actius en la construcció del discurs en tant que conductors del programa, i també en tant que protagonistes de les notícies de les quals informen. A cap altre programa un immigrant té el paper de comunicador conductor d'un programa, sigui presentador, reporter, entrevistador o moderador.

Pel que fa a la representació dels immigrants com a actors actius en la construcció del discurs i, per tan, amb veu, destaquen el programa *Viu el barri*²⁵, i els programes informatius o d'entreteniment com ara *370*²⁶.

Quan els immigrants són actors socials passius, sense veu i/o sense imatge, els comunicadors els representen com a col·lectiu, sense identitat individual, mitjançant expressions com la *immigració* o com a *màfies / bandes estrangeres*, o una banda de *Latin Kings*²⁷, o com a *col·lectiu immigrant* o *població immigrant*²⁸, *sense papers*²⁹

²³ S'ofereix informació sobre un informe del Consell de Política Fiscal i Financera que dona a conèixer el fet que les autonomies reben més diners dels que necessiten per sufragar els seus serveis. Es clou amb la següent afirmació: «**L'informe nega que la immigració distorsioni els comptes**».

²⁴ El periodista Joan Barril, conductor del programa, comenta l'anunci de Telefónica, segons el qual, es rebaixarà el preu de les trucades internacionals; especialment, de les trucades des de l'Europa Central, Amèrica del Sud i Àfrica. El comentari del periodista és «**Telefónica acaba de descobrir el poder de la immigració**».

²⁵ La presència d'immigrants en aquest programa és, principalment, en tant que representants d'associacions (Tradicions equatorianes; Associació Kavocheva; Asociación dominicana Descubiertenses), o per la seva activitat professional: contacontes, enllustrador de sabates, autora d'una obra en una exposició.

²⁶ En aquests programes es presenta els immigrants com a representants d'un col·lectiu, a títol individual, o com a testimonis dels fets dels quals s'informa o com a experts.

²⁷ Tal i com podem veure a *La República*.

²⁸ *Viu el barri*

²⁹ A *Info 1* i a *Infonit*

La presentació dels immigrants com a actors socials passius en la construcció del discurs, és a dir, representats en imatge, sense veu i sense discurs verbal que els identifiqui com a tals, la podem veure en les imatges dels detinguts acusats del crim durant les festes de la Patum de Berga; en els assistents com a públic a *Telemonegal*; en les imatges d'un recollidor de carros a l'aeroport a l'*Infonit*, o en la presentació d'uns nens i nenes que participen en diferents activitats culturals del barri, a *Viu el barri* i a *Hola, nens*.

Pel que fa a les edats dels actors, cal dir que la presència de la infantesa immigrant la podem situar a *Viu el barri* i *Hola, nens*. Els adolescents i els joves fins a uns trenta anys hi són presents a *Viu el barri*, a *Info 1*, a *Infoidiomes*, a *Telemonegal*, i a *Videomaton*. Els adults són igualment presents a *Viu el barri*, i específicament a programes de notícies com l'*Info 1* i *Infonit*.

En referència al gènere, la presència femenina en imatge només és equiparable a la masculina quan es tracta de nens, i això passa als programes *Viu el Barri* i *Hola, nens*; així com en el programa *Infoidiomes*. Cal fer, però, esment a la presència en imatge de dos nois hispanoamericans quan es parla de bandes de Latin Kings en el programa *Viu el barri*.

Deixant de banda el programa *Infoidiomes*, amb representació de membres joves de la comunitat xinesa, filipina, pakistanesa, etc., un cop més destaca el programa *Viu el barri* per donar acollida a tot tipus d'immigrants. Hi són presents al llarg dels seus reportatges nens i nenes magrebins (Marroc), subsaharians i (indígenes) hispanoamericans (Bolívia, etc.), a més de xinesos o russos; joves subsaharians i hispanoamericans, encara que no asiàtics; homes i dones adults hispanoamericans (equatorià, dominicana, argentina/uruguaiana; peruà), sobretot, i subsaharians i dels països de l'est.

En general, dels immigrants de procedència hispanoamericana s'informa sovint de la seva nacionalitat concreta: equatoriana, dominicana, peruana, principalment. Igual passa amb dels de procedència asiàtica: xinesos o pakistanesos, o dels països de l'est: russos, polonesos. En canvi, resulta significatiu assenyalar que no s'informa del país de procedència dels subjectes subsaharians.

Tots els immigrants a qui es dona veu –sobretot a *Viu el barri* i, a distància, a *Infonit*– s’expressen en un castellà fluït, per la seva condició d’hispanoamericans, o bé pel seu coneixement de la llengua castellana. L’expressió per part dels immigrants en català la trobem en tres programes: *360º*, *Videomaton* i *Hola, nens*.

b) Tema i camp del discurs

Dels 32 programes analitzats, únicament el 28% presenten el tema de la immigració com a tema del discurs. D’aquests, un 22% estan relacionats amb el camp del discurs Economia (microeconomia); un 22%, amb el camp del discurs Cultura (institucions), un 22%, amb el camp del discurs Successos (tragèdies humanes / agressions físiques); i un altre 22%, amb el camp del discurs Justícia.

1. *Economia (microeconomia)*: immigrants enllustradors de sabates a Les Rambles (*Viu el barri*); treballadors il·legals venedors de begudes, a (*Infonit*).
2. *Cultura (institucions)*: visita al Parlament d’un col·lectiu d’immigrants (*Viu el barri*)
3. *Successos (tragèdies humanes / agressions físiques)*: apunyalament banda de Latin kings; delinqüència de bandes llatines (*La República* i *Info 1*)
4. *Justícia*: màfies estrangeres (*La República* i *Ciutat oberta*); bandes llatines (*Info 1* i *La República*)

En la globalitat dels 11 programes, quan l’immigració no resulta el tema del discurs, però hi ha una digressió que condueix a tractar sobre l’exogrup o bé es mostren imatges d’immigrants, els camps de discurs són:

1. *Política nacional*: llei de matrimonis de parelles gais (*Info 1*)
2. *Economia*
Macroeconomia: finançament de les autonomies (*La República*); memòria socioeconòmica de la ciutat de Barcelona: augmenta la població sobretot per l’arribada de la immigració (*Infonit*)
Microeconomia: Telefònica rebaixa preus de trucades internacionals (*La República*)
3. *Societat*:
Educació formal: nens que fan un programa de ràdio (*Hola, nens*)

Educació no formal: cursos d'internet per a mestresses de casa, discapacitats, immigrants (*Viu el barri*); joves que participen en el Centre Juvenil Martí Codolar en cursos per a adolescents amb problemes d'integració social (*Viu el barri*); educació en el lleure (joc de gegants a la plaça Fort Pienc) (*Viu el barri*)
Habitatge: vivenda no regularitzada amb condicions de no salubritat: casernes de St. Andreu (*Infonit*)
Justícia (delictes, bandes): investigació policial sobre la mort d'un noi d'origen colombià i d'un noi de l'endogrup a la Patum de Berga (*Info 1*); delinqüència juvenil (*Qui té boca*)
Pràctiques sexuals a Montjuïc (*Info 1*)

4. *Cultura i entreteniment*:

Religió: cessió de la sala Àfrica a l'església Pentecostal africana de Barcelona com a espai de reunió (*Viu el barri*)
Tradicions (festes): espectacle multicultural a Nou Barris (*Viu el barri*); festes al Carmel (*Infonit*)
Música: festa musical (*Viu el barri*)
Literatura: Jornades de Lectura (*Viu el barri*),
Televisió: crítica televisiva (*Telemonegal*);
Cinema: crítica de cinema (*Viu el barri*)
Art i manifestacions culturals en general (Info idiomes); tradicions:
Gastronomia: cuina oriental (360°), cuina de l'Equador (*Viu el barri*)

c. Tipus de discurs (i cotext)

Tal i com podem veure detalladament en l'Annex 2, els tipus de discursos que BTV dona dels immigrants i de l'immigració són fonamentalment positius –de reconeixement, de descoberta de l'altre i normalitzador-; si bé cal assenyalar que un 47% dels discursos resulten estereotipants, donat el fet que el camp del discurs de la immigració es situa en *successos i justícia*³⁰, essent els programes informatius de

³⁰ Notícies, com ara la que fa referència als 12 detinguts per l'apunyament d'un jove de 22 anys a la Patum de Berga, són presentades a partir de la imatge un jove subsaharià emmanillat (*Info 1*); o les notícies sobre la violència dels Latin Kings que s'emeten a *Info 1* i a *La República*; o la notícia sobre màfies estrangeres que s'enfronten a Catalunya pel crim organitzat (*La República*); o el testimoni d'un home hispà que parla sobre les pràctiques sexuals a Montjuïc (*Info 1*). No cal passar per alt les imatges d'un treballador d'aspecte asiàtic recollint els carros de l'aeroport (*Infonit*) o el fet que un enllustrador de sabates sigui de procedència peruana (*Viu el barri*); o les imatges de subsaharians i de pakistanesos venent il·legalment begudes a les platges de Barcelona (*Infonit*). O les del jove adolescent que protagonitza el reportatge sobre el Centre Juvenil Martí Codolar, que té un aspecte físic propi d'un hispanoamericà, si bé s'expressa en un castellà septentrional: el seu problema és la manca d'interès pels estudis, si bé reconeix la tasca del centre en la seva educació i en la seva preparació laboral (*Viu el barri*). També cal fer esment de com uns cursos d'internet van dirigits a persones amb poques possibilitats d'ús del mitjà: entre ells, els immigrants.

notícies (*Infonit, Info 1 i La República*) aquells que registren una major presència d'aquest tipus de discurs (75%)

Cal assenyalar que els immigrants que es presenten en la construcció del discurs estereotipant s'expressen en llengua castellana i manifestant certes dificultats idiomàtiques.

El cotext reforça a vegades la interpretació d'un discurs com a estereotipant. L'exemple més significatiu l'ofereix el programa *La República* quan informa sobre l'apunyalament d'un noi equatorià en els següents termes:

Comunicador principal (endogrup): **A Barcelona la policia busca un grup de la banda Latin Kings acusat d'apunyalat un noi de 18 anys divendres passat després de la revetlla de sant Joan.**

Comunicador 2 (endogrup): **Segons publica el diari *El Periodico*, l'agressió es va produir al carrer Wellington de Barcelona. La víctima és de nacionalitat equatoriana i, segons els testimonis, esperava el tramvia acompanyat d'una noia, quan un grup d'uns vint joves el van insultar i tres d'ells el van agredir. El noi es recupera a l'Hospital del Mar de Barcelona**

Aquesta notícia s'encadena amb una altra notícia sobre una jornada d'experts sobre violència juvenil. El comunicador principal genera una associació entre els Latin Kings i la violència juvenil; a més de manifestar una actitud favorable a l'associació entre ambdós elements "sempre que la realitat ho exigeixi".

Comunicador principal (endogrup): **Per cert que ahir es va fer una jornada d'experts sobre violència juvenil. Es va fer a Barcelona, i es va alertar que cal actuar abans que aquest fenomen continuï creixent.**

Comunicador 1 (endogrup): **I també cridava l'atenció el tractament criminalitzador que diu que s'està fent d'aquests grups des dels mitjans de comunicació.**

Comunicador principal (endogrup): **Home, si resulta que es dediquen a anar apunyalant a la gent potser que el tractament criminalitzador és exactament el correcte.**

Aquestes associacions són matisades per alguns programes de la cadena, com ara *Info 1* que recull les declaracions d'una experta en aquestes bandes:

Los jóvenes con problemas no llegan a ser el 3% de las familias latinas.

Un aspecte a destacar és el tractament diferencial que una mateixa notícia rep a *Info 1* i *Infonit*, tal i com podem observar en la notícia relativa al destí dels terrenys on havien estat les casernes de Sant Andreu. A *Info 1* l'entradeta d'aquesta notícia és la següent:

“I deixem Sant Antoni per anar-nos-en al barri de Sant Andreu. Allà solars on havia hagut les casernes de sant Andreu, que havien portat més d'un maldecap al barri, comencen a preparar-se per rebre ara nous projectes. Un d'ells, una comissaria dels mossos d'esquadra”.

En cap moment, ni en el desenvolupament de la notícia, es fa referència als immigrants, promovent un discurs de caire normalitzador, que amaga conflictes i promou la no-marginació. En canvi, a l'edició del vespre sí es recorda el lligam de les casernes amb les condicions d'habitatge insalubre per a immigrants:

“I veurem l'estat actual de les casernes de Sant Andreu que fa dos anys van viure un capítol delicat quan es van convertir en refugi de centenars d'immigrants. Ara els terrenys es preparen per l'inici de les obres d'una nova comissaria dels mossos d'esquadra”.

En el programa “*Viu el Barri*”, veiem com la imatge estereotipant de l'immigrant es dilueix en una imatge normalitzadora, donat el fet que aquest programa acostuma a equiparar els membres de l'exogrup amb membres de l'endogrup en condicions similars: la història de l'enllustrador de sabates peruà s'encadena amb la història d'un altre enllustrador de sabates que va venir a Barcelona des d'Andalusia com a immigrant; els cursos d'Internet no s'ofereixen només a immigrants, sinó també a discapacitats o a mestresses de casa (col·lectius, però, discriminats); la tasca educativa per a joves amb dificultats d'integració social s'extèn a membres de l'endogrup; la violència juvenil no és només pròpia dels membres de l'exogrup.

Aquest mateix programa, *Viu el barri*, dedica bona part dels seus espais a fer-se ressò de les activitats culturals on es donen a conèixer les tradicions literàries, musicals,

gastronòmiques, artístiques, etc. pròpies dels immigrants, sense oferir-ne una imatge pintoresca d'aquest col·lectiu. Ben al contrari, ja que en aquestes activitats els immigrants es barregen amb membres de l'endogrup de la manera que explicita Celia Ruales, dona equatoriana a la qual el programa dóna veu, en el desenvolupament d'una festa a Nou Barris:

¡Hey! muy bueno esto porque así se une la gente, se ve que no hay racismo, no hay nada. Con esto se acaba todo lo que viene contra el racismo. Esto está muy bien, une culturas, hay unión, hay bastante diversión de todos sitios y todos nos sentimos como en casa (continua comentant un plat i un menjar típic de l'Equador).

El discurs normalitzador l'observem a espais com *Hola, nens*; a *Telemonegal*, i a l'*Infonit*; en concret, en el recull d'unes declaracions d'Ernest Benach quan un grup d'immigrants visiten el parlament de Catalunya:

Ens interessa especialment el futur en comú. Catalunya com a país format al llarg de la història per gent vinguda de fora (...). Aquestes iniciatives serveixen per integrar els immigrants a la societat catalana.

És també remarcable que alguns dels membres de l'exogrup que construeixen el discurs de la immigració s'expressin en català, com els nens que diuen de la seva pròpia veu la seva procedència, després que un nen de l'endogrup els preguntí el següent:

Abans els nens eren del barri, però ara n'hi ha de tot arreu. I vosaltres, d'on sou?

Un altre exemple de discurs normatitzador el trobem a *La República*, en concret en la notícia que dóna testimoni de com cal dissociar la presència d'immigrants a Catalunya amb un mal funcionament de l'economia.

Comunicador: "Totes les autonomies, pel que es veu, reben més diners dels que necessiten per sufragar els seus serveis". Això ho diu un informe del Consell de Política Fiscal i Financera. En el cas de Catalunya, el sobrefinançament seria de 1.5690 milions anuals. L'informe nega que la immigració distorsioni els comptes.

Els discursos de reconeixement són presents a *La República i Infonit*. En concret, a *La República*, quan el comunicador principal comenta, després de divulgar

una notícia sobre la decisió de Telefònica de baixar els preus de les trucades internacionals en un 8% de mitjana:

Telefònica acaba de descobrir el poder de la immigració

El to irònic amb què comenta la notícia connota que, si cal associar la immigració amb l'economia del país, és per bé, no per malament.

A *Infonit* observem aquest discurs quan s'afirma que, gràcies a la immigració, ha crescut la població de Barcelona:

Memòria socio-econòmica de la ciutat. Augmenta la població en un 4,8% sobretot per l'arribada de la població estrangera. Això suposa l'estabilització de la immigració.

5.1.2. Televisió de Badalona

En aquesta cadena, la presència de la immigració ha estat identificada en els següents programes, i en les següents dates:

Franja horària	Programa	Dies
Franja de matí		
Franja de migdia	<i>Notícies:</i>	28 i 29 de juny
	<i>I tu què hi dius:</i>	29 de juny 1'32''
	<i>El rodamon:</i>	29 de juny 1'10''
	<i>Magazine:</i>	29 de juny 6'4''
Franja de tarda		
Franja de vespre	<i>Notícies</i>	27, 28 i 29 de juny 1'12'', 58'', 2', 1', 57'' 3'3'', 12'', 2'57''
Franja de nit	<i>L'entrevista</i>	28 de juny
	<i>Sortida Nord</i>	28 de juny 3'19''

El total de minuts que suma aquesta presència és de 24 minuts i 8 segons. Tenint en compte el temps de durada dels programes de producció pròpia en el total dels dies analitzats, que és de 12 hores, aquestes xifres representen el 3,35% del temps total emprat.

Cal assenyalar que el 50% de programes amb presència del discurs sobre la immigració són informatius (*Notícies migdia* i *Notícies vespre*) i l'altra 50% són programes d'entreteniment (*Sortida Nord*, *I tu què hi dius*, *El rodamon*, *Magazine*).

En referència a com són presentats els immigrants en la programació pròpia de Badalona Televisió, cal distingir entre la presentació analògica, la presentació digital i ambdues simultàniament.

Pel que fa a l'estratègia analògica, és a dir, a la presència d'immigrants en imatge sense ser identificats, o categoritzats com a tals, mitjançant un discurs verbal oral o escrit, n'és un exemple representatiu el programa *Notícies Vespre* del 27 de juny,

que s'informa d'un concert del grup Green Day, i que mostra en imatge un home jove de color. També el dia 28 de juny, *l'informatiu de migdia* informa de la situació d'irregularitat dels immigrants i mostra imatges de persones en aquesta situació. El mateix dia, *l'Informatiu vespre* mostra imatges de persones de color informant d'un pla de desenvolupament comunitari per ajudar a grups necessitats del barri. El dia 29, el programa *El Rodamon* mostra a un jove de color entre les persones que passegen pel mercat de Granollers.

Notícies Vespre del dia 29 i 30 de juny també fa seva aquesta estratègia. El dia 30 de juny, per exemple, informa d'un detingut per assassinat i la camera enfoca un noi jove emmanillat, custodiat per la policia. Al mateix temps s'explica que l'assassinat està relacionat amb una trama de regularització d'immigrants. En el mateix programa es mostra la imatge d'un nen de color i el seu pare de camí a l'escola.

Quant a l'estratègia analògica i digital; és a dir, quant a la presència d'immigrants en imatge, amb o sense paraula (declaracions), i essent o no identificats o categoritzats com a tals mitjançant un discurs verbal oral o escrit; la podem constatar a *L'informatiu migdia* del dia 29, quan s'informa de la problemàtica originada al Ple de l'Ajuntament de Badalona per la instal·lació d'un comissaria dels Mossos d'Esquadra a un barri de la ciutat amb població d'immigrants.

Per últim, cal esmentar aquells espais en què hi ha absència d'immigrants en imatge, de manera que únicament es fa referència a ells en el discurs de la notícia. En la programació de Badalona un exemple significatiu és una frase pronunciada al magazine *Sortida Nord* del dia 28 de juny. Una convidada comenta una exposició d'escultures que intenta, segons la comunicadora, fer-nos conscients dels "murs" que de vegades construïm entre nosaltres. Més concretament, la comunicadora fa referència als murs que construïm entre nosaltres i **"els que han arribat a la nostra terra però més tard que nosaltres"**. Aquesta frase fa referència indirecta als immigrants. El dia 29, en *l'Informatiu Vespre*, també és la periodista qui esmenta el terme *immigrant*, aquesta vegada directament, al presentar una notícia sobre el ple municipal del dia anterior. Tot i que la presentadora diu que:

De nou la immigració va centrar bona part del debat en el ple de l'ajuntament.

En la notícia no apareix cap vegada el terme, i només s'identifica l'expressió “**problemes de convivència**”.

a) Actors

En referència a les edats dels actors, cal dir que la presència d'infants, joves o adults és bastant equilibrada. Cal assenyalar que, en el cas dels adults, aquests són principalment homes. En canvi, en el cas dels infants, la proporció de nens i nenes presentats resulta equilibrada.

Respecte del país de procedència, observem que en cap cas s'identifica la seva nacionalitat. A partir de elements de comunicació no verbal extrínseca e intrínseca, atribuïm la procedència d'un nen a l'Àsia central, d'una nena al Magrib, d'un home a l'Àsia central, i d'una dona de l'Europa de l'Est.

Cal assenyalar que aquells immigrants que assumeixen un paper d'agents actius amb veu s'expressen en un català fluït.

b) Tema i camp del discurs

Cal assenyalar que únicament tres dels 10 programes (un 30%) tenen com a tema del discurs la immigració. En aquests tres programes, aquest tema està vinculat als següents camps del discurs: Justícia (33,3%); Política local (33,3%); Societat (33,3%).

1. *Justícia*: dades sobre immigrants en situació irregular a Catalunya (*Notícies migdia*, dia 28).
2. *Política local*: polèmica al Ple de l'Ajuntament per la instal·lació d'un comissaria de Mossos a un barri problemàtic de Badalona per causa de la presència de població immigrant (*Notícies migdia*, 29 de juny).
3. *Societat*: comentari sobre la immigració com a un dels problemes que més preocupa a la població (*Magazine*, 29 de juny)

Quan el tema del discurs és *altres*, com passa en la majoria de les ocasions, i s'introdueixi una digressió que condueix a tractar sobre l'exogrup o bé es mostren imatges d'immigrants de forma simultània, els camps del discurs són els següents:

Tema: *Altres*

1. *Sanitat: Prevenició (Notícies Vespre, 27 de juny).*
2. *Cultura i entreteniment: Concert de música (Notícies Vespre, 27 de juny), exposició d'escultura i de fotografia (Sortida Nord, 28 de juny).*
3. *Política local: Ajudes destinades a la integració social de diferents col·lectius (Notícies Vespre, 28 de juny)*
4. *Economia: consum (El Rodamon, 29 de juny)*

c. Tipus de discurs (i cotext)

Tal i com podem veure detalladament en l'Annex 2, els tipus de discursos que Televisió de Badalona dona dels immigrants i de la immigració són fonamentalment positius, si bé cal assenyalar dues notícies amb un discurs estereotipant. El primer, *L'informatiu migdia* del dia 29, arran de la polèmica en el Ple de l'Ajuntament: es discuteix la conveniència d'instal·lar una comissaria del Mossos d'Esquadra en "barris problemàtics" perquè són barris amb un gran nombre de població immigrant. En cap cas s'esmenta l'exogrup en la notícia, però la introducció que en fa la presentadora de l'informatiu, esmentant directament aquest col·lectiu, fa que es lligui el discurs d'inseguretat ciutadana i la delinqüència a la immigració. L'altra el trobem en el programa *Magazine*, del dia 29, on s'afirma que la immigració és una dels *problemes* que més preocupa als catalans.

En general, els immigrants són presentats conjuntament amb membres de l'endogrup. Es dona així una percepció d'integració a la societat per part dels immigrants i dels immigrants com a participants de les activitats dels barris. Un exemple especialment ressenya una presència verbal, com en el cas de la metgessa de color; aquesta persona també està plenament integrada a la societat catalana.

A vegades s'introdueixen discursos de reconeixement, com, per exemple, al programa *Magazine*, on el comunicador parla d'una exposició d'escultura i fa referència indirecta als immigrants amb la següent frase:

“Els que han arribat a la nostra terra, però més tard que nosaltres”

Discursos de reivindicació els trobem, per exemple, a les *Notícies* del dia 28, en què es donen dades de la situació irregular en què viuen alguns immigrants a Catalunya i es reivindica la seva regularització.

Els discursos de compromís els trobem en la notícia emesa el dia 28 a *Notícies*, on s'informa que la societat acollidora destina ajudes per tal de facilitar la integració dels immigrants.

5.1.3. Televisió Granollers

En aquesta cadena, la presència de la immigració ha estat identificada en els següents programes, i en les següents dates:

Franja horària	Programa	Dies
Franja de matí	4 Paraules:	27 de juny (4')
Franja de migdia	Notícies	dia 27 de juny (6')
Franja de vespre	Notícies:	dies 28 i 30 de juny (1'16'')
	L'entrevista	dia 28 de juny (1')

El total de minuts que suma aquesta presència és de 12 minuts i 16 segons. Tenint en compte el temps de durada dels programes de producció pròpia en el total dels dies analitzats, que és de 15hores 42minuts, aquestes xifres representen el 0,88% del temps total emprat.

Els programes amb presència del discurs de la immigració són majoritàriament de caire informatiu. Així, dels 9 espais analitzats, 7 pertanyen a programes informatius (*Notícies Migdia i Vespre*); i 2, a programes d'opinió.

En referència a com són presentats els immigrants en la programació pròpia de Granollers Televisió, cal distingir entre la presentació analògica, la presentació digital i ambdues simultàniament.

Pel que fa a l'estratègia analògica, n'és un exemple representatiu el programa *Notícies Migdia*, del dia 27 de juny, quan informa de l'activitat econòmica del Mercat de Granollers i mostra en imatge un home jove de color que passeja pel mercat entre la gent. El dia 28 de juny, *Notícies Vespre* informa dels *Casals d'estiu* i dels *Jocs per als més petits* i mostra en imatge nens magrebins. El mateix programa informa de la *Festa Can Bassa* i mostra en imatge dues dones musulmanes entre la resta de gent que està gaudint de la festa.

Notícies Vespre del dia 29 i 30 de juny també fa seva aquesta estratègia. El dia 30 de juny, per exemple, informa d'un detingut per assassinat i la camera enfoca un noi jove emmanillat, custodiat per la policia. Al mateix temps, s'explica que l'assassinat està relacionat amb una trama de regularització d'immigrants. En el mateix programa, es mostra la imatge d'un nen de color i el seu pare de camí a l'escola.

L'estratègia analògica i digital la podem constatar en el programa *Notícies Vespre* del dia 28 de juny, que informa dels Casals d'estiu, i entrevista a nens que identifiquem com a membres de l'exogrup i que parlen en català.

Per últim, cal esmentar aquells espais en què hi ha absència d'immigrants en imatge, de manera que únicament es fa referència a ells en el discurs verbal. En la programació de Granollers Televisió, un exemple significatiu és el programa d'opinió *L'entrevista* del dia 28 de juny. Al final de l'entrevista es parla de la immigració i dels possibles problemes que ha pogut causar una mesquita.

a) Actors

Pel que fa a la representació dels immigrants com a actors actius en la construcció del discurs i, per tant, amb veu, cal destacar que no hem constatat programes que recorrin a aquesta estratègia. En la resta dels programes, els immigrants són actors passius.

En referència a les edats dels actors, cal dir que la presència de nens immigrants, especialment magrebins i subsaharians, la podem situar en els programes informatius de notícies.

Sobre el gènere, la presència femenina en imatge només és equiparable a la masculina quan es tracta de nens. Els adults són majoritàriament homes en front de les dones. Destaca la presència de dones musulmanes adultes a la Festa Can Bassa, amb clara identificació musulmana per la forma de vestir (*Notícies Vespre* del dia 28 de juny).

b). Tema i camp del discurs

Cal assenyalar que únicament el 20% dels discursos tenen com a tema del discurs l'immigració; un 10%, relacionat amb temes culturals, i l'altre 10%, relacionats amb fets delictius.

1. *Cultura i entreteniment (religió)*: possibles problemes originats per la instal·lació d'una mesquita (*L'entrevista*).
2. *Successos (tragèdies humanes / agressions físiques)*: dona assassinada i trama de regularització d'immigrants (*Notícies Vespre*, 30 de juny)

En aquells casos que el tema del discurs no es vincula a l'immigració, però s'introdueixi una digressió que condueix a tractar sobre l'exogrup, o bé es mostren imatges d'immigrants de forma simultània, els camps del discurs són els següents:

1. Societat:

Educació no formal en el lleure (*Notícies Vespre*, 28 de juny)

Educació formal: El camí escolar. En imatge, subsaharians (*Notícies Vespre*, 30 de juny)

2. *Economia*: Mercat de Granollers. En imatge, subsaharians i magrebins (*Notícies Migdia*, 27 de juny).
3. *Sanitat*: augment de l'afluència al CAP Sant Miquel (*Notícies Vespre*, 28 de juny). En imatge, un subsaharià
4. *Cultura i entreteniment*:
Tradicions (festes): Festa Can Bassa. Imatge de dues dones musulmanes.

c. Tipus de discurs (i cotext)

Tal i com podem veure detalladament en l'Annex 2, els tipus de discursos que Televisió de Granollers dona dels immigrants i de l'immigració són fonamentalment positius, si bé cal assenyalar els discursos estereotipants i de prevenció, que representen un 30%.

Cal assenyalar que els immigrants que es presenten en la construcció del discurs estereotipant s'emmarquen en camps del discurs relatius a: *societat, successos i justícia*.

En general, els immigrants són presentats conjuntament amb membres de l'endogrup. Així es dona una percepció d'integració dels immigrants a la societat i com a participants de les activitats dels barris: dones musulmanes que participen com a un veí més en una festa de barri, nens de diferents procedència que juguen amb nens autòctons en activitats de lleure, etc. És un discurs normalitzador, com també, el que es desprèn de la notícia que es fa ressò de la festa de barri de Can Bassa, on el comunicador parla dels "que ja viuen de fa temps, i els que han vingut més tard". D'altra banda, la voluntat normalitzadora del presentador del programa l'*Entrevista* és manifesta quan subratlla que no ni ha hagut problemes en la construcció d'una mesquita en una població de la província de Barcelona; l'entrevistat mira de contradir-lo en suggerir que al principi va haver una certa tensió, i que la tensió pot manifestar-se en noves construccions de mesquites. Aquest és l'únic discurs de la prevenció documentat als programes de Televisió de Granollers.

Contribueix a la imatge positiva dels immigrants els discursos de reivindicació i de compromís. Per exemple, a les *Notícies* del dia 28 es donen dades de la situació irregular en què viuen alguns immigrants a Catalunya i es reivindica la seva regularització. En el cas del discurs de compromís, una notícia informa que la societat acollidora destina ajudes per tal de facilitar la integració dels immigrants (*Notícies*, dia 28).

5.1.4. Reus Televisió

De les 9h 20' de programació pròpia analitzades del Canal Reus TV, cal assenyalar que en cap cas s'ha categoritzat la presència d'immigrants ni la presència dels discurs de la immigració.

5.2 Anàlisi global

Cal destacar que BTV és la cadena que presenta una major presència de la temàtica immigrant (un 7% de la programació pròpia de BTV inclou la presència digital i/o analògica d'immigrants). En canvi, Reus Televisió es la cadena en la que no hem detectat la temàtica objecte d'estudi, malgrat les 9 hores i 20 minuts de programació pròpia analitzades.

Els programes que presenten una major presència del discurs de la immigració són els informatius, tant els de franges de migdia com de vespre. Esmert especial cal fer del programa *Info Idiomes*, de BTV. Aquest programa, tal i com assenyalàvem en l'apartat 5.2.1., és el que presenta el percentatge majoritari d'immigrants, donades les particularitats del seu contingut i de la seva intencionalitat comunicativa.

Els immigrants presentats són preferentment homes, que s'expressen majoritàriament en castellà fluït. Una excepció, en aquest sentit, és el cas de la programació de Badalona Televisió, on els immigrants als que es dona veu s'expressen tots ells en català.

Resulta significatiu observar com els discursos, per part d'aquestes cadenes, són principalment normalitzadors (38,57%), i és en els programes de caire informatiu centrats en la quotidianitat del ciutadà, com ara *Viu el Barri*, *360ª*, *Rodamon*, *I tu que hi diu*, on, mitjançant estratègies de caràcter analògic, podem observar-los fonamentalment.

Menció especial requereixen els discursos de caire estereotipant i de prevenció, donat el fet que suposen el 35,71% del total dels discursos emesos. Aquests són presents en programes com ara *La República*, *Info 1* i *Infonit*, i mitjançant estratègies de caire verbal, per part dels comunicadors, mentre en imatge es mostren immigrants.

6. Discussió

A partir dels resultats obtinguts, i contrastant la informació amb les recomanacions del CAC, observem:

1. La presència de persones immigrades com a font informativa la trobem principalment en programes de caire informatiu (reportatges) de la vida quotidiana, és a dir, en *Viu el Barri*, *360º*, etc. Aquests programes presenten l'immigrant com a professional i expert en el seu àmbit.
2. La presència d'immigrants en els programes de caire informatiu general, com ara els Telenotícies, és molt poc significativa. Però cal assenyalar que, quan apareix, es caracteritza per esdevenir un discurs estereotipant, en presentar-los com a protagonistes de fets marginals i delictius.
3. Els discursos relatius “a la descoberta de l'altre” representen el 12,72%, sent el programa més representatiu d'aquest tipus de discursos el *Infodiomes* de BTV. Aquest programa, de caire informatiu, es caracteritza per oferir informació sobre les condicions de vida dels immigrants en els països d'acollida, des de una mirada autoreferencial.
4. Si bé es detecta un ús lingüístic “políticament correcte” en el conjunt de programes, una excepció el representen els *Info 1* i *Infonit* del dia 29, al qualificar persones en una situació administrativa no regularitzada com “*immigrants sense papers*”
5. El paper del comunicador enfront a les valoracions discriminadores és present en el programa *La República* del dia 27 de juny . On el comunicador principal manifesta una actitud favorable a l'associació entre determinats grups i la violència “sempre i quan la realitat ho exigeixi”.
6. En referència a la identificació de l'immigrant amb una determinada activitat il·legal, s'ha de dir que el programa *Info 1*, del total de la informació relativa a immigrants, construeix el 40% dels seus discursos de la immigració en aquest sentit.

7. En aquells casos en què l'objecte de la notícia es focalitza en l'activitat professional de l'immigrant, aquesta activitat professional resulta identificada degudament³¹. En canvi, en aquelles notícies en què l'activitat professional resulta marginal, es respecta l'anonimat del entrevistat.
8. La invisibilitat de la immigració es palesa al Canal Reus TV.

Ja per finalitzar, cal assenyalar que el present estudi presenta dues limitacions. D'una banda, el nombre de cadenes analitzades que, si bé resulten representatives de les televisions de proximitat catalanes, no cobreixen la totalitat del territori català. I, d'altra banda, les limitacions pròpies de tot estudi de caire exploratori; és a dir, el fet que els resultats als quals l'equip de recerca ha arribat no resulten extrapolables a altres cadenes.

Malgrat aquestes limitacions, l'estudi obre un espai de recerca, en el qual cal seguir treballant, per tal d'analitzar el grau de validesa externa de les dades i dotar el CAC de dades sistèmiques de la Xarxa de Televisions Locals de Catalunya.

No obstant això, l'estudi representa una anàlisi en profunditat i exhaustivitat de les cadenes i franges horàries analitzades. I és en aquest sentit que aporta una mirada comprensiva i global al fenomen migratori en els mitjans de comunicació. A més, comptar amb una eina categorial minuciosament desenvolupada i analitzada, es converteix en un referent a partir del qual poder acollir espais comunicatius molt diversos i garantir així la sistematització de les dades.

La riquesa del resultats obtinguts ens permet obrir noves línies en les quals aprofundir i enriquir el nostre treball: d'una banda, ampliant el focus objecte d'estudi, és a dir, incorporant un ventall més ampli de televisions que representin les diferents comarques catalanes; d'altra banda, sobre la metodologia observacional utilitzada, considerem important afegir la percepció que els responsables comunicatius tenen a

³¹ “com a contacontes, com a cuiner, etc...”

l'hora de generar i configurar els discursos. És en aquest sentit que el treball futur contempla desenvolupar entrevistes en profunditat a realitzadors de programes de producció pròpia, analitzant els criteris ètics, tècnics i professionals a partir dels quals desenvolupen el tractament de la informació.

7. Bibliografía

- BAÑÓN, A. M. (1996): *Racismo, discurso periodístico y didáctica de la lengua*, Almería, Universidad de Almería
- BAÑÓN, A. M. (1999): Discurso racista y medios de comunicación. En GARRIDO, J. (ed.) (1999 *Actas del Congreso Internacional celebrado en la Universidad Complutense de Madrid*), 397-411.
- BAÑÓN, A. M. (2002): *Discurso e inmigración. Propuesta para el análisis de un debate social*, Murcia, Universidad de Murcia.
- CALDAS-COULTHARD, R. y COULTHARD, M. (eds) (1996): *Text and practice*, London, Routledge.
- CASADO VELARDE, M. , GONZÁLEZ, R. y ROMERO, M. V. (eds) (2006): *Análisis del discurso: lengua, cultura, valores. Actas del I Congreso Internacional (Universidad de Navarra, Pamplona, noviembre de 2002)*, Madrid, Arco Libros.
- EL-MADKOURI, M. (2006): “La representación del inmigrante”, en M. CASADO, R. GONZÁLEZ Y M. V. ROMERO (eds.) (2006) *Actas del I Congreso Internacional*, 2207-2230.
- FAIRCLOUGH, N. (1995): *Media Discourse*, London, Arnold
- GARRIDO, J. (ed.) (1999): *La lengua y los medios de comunicación. Actas del Congreso Internacional celebrado en la Universidad Complutense de Madrid en 1996*, Madrid, Universidad Complutense de Madrid, tomos I y II.
- IGARTUA, J.J.; MUÑIZ, C; CALVO, P.; OTERO, J.A.; MERCHÁN, J.: La imagen de la inmigración en la prensa y la televisión. Aproximaciones empíricas desde la Teoría del Framing. En SABUCEDO, J.M; ROMAY, J.; LÓPEZ-CORTÓN, A. [Comps.]: *Psicología Política, Cultura, Inmigración y Comunicación Social*. Biblioteca Nueva, Madrid, 2005.
- INE Institut Nacional d’Estadística: <http://www.ine.es/>
- LABORDA, X. y VÁZQUEZ, T. (1999): Magreb en la prensa: fingimiento de unos hechos, en GARRIDO, J. (ed.) (1999) *Actas del Congreso Internacional celebrado en la Universidad Complutense de Madrid*, 435-446.
- LEEUWEN, T. van (1996): The representation of social actors. En C. R. CALDAS-COULTHARD Y M. COULTHARD (eds.) (1996) *Text and practice* .
- MINISTERIO DE TRABAJO Y ASUNTOS SOCIALES: <http://dgei.mir.es/>

Projecte PAULA, Universitat de Barcelona:

http://www.ub.es/solidaritat/observatori/pau/paula/catala/immigracio/index_immigracio.htm

RETORTILLO OSUNA, ÁLVARO: La España Inmigrante: Un estudio sobre la situación de la inmigración en la sociedad española. En SABUCEDO, J.M; ROMAY, J.; LÓPEZ-CORTÓN, A. [Comps.]: *Psicología Política, Cultura, Inmigración y Comunicación Social*. Biblioteca Nueva, Madrid, 2005.

SANTAMARÍA, E.: La incógnita del extraño. Una aproximación a la significación sociológica de la inmigración no comunitaria. Barcelona, Anthropos, 2002.

TEO, P. (2000): "Racism in the news: a Critical Discourse Analysis of news reporting in two Australian newspapers". *Discourse and Society*, 11: 1, 7-49.

VAN DIJK, T. A. (1991): *Racism and the Press*, London, Routledge.

VAN DIJK, T. A. (1997c): *Racismo y análisis crítico de los medios*, Barcelona, Paidós.

8. Equip de recerca i agraïments

El Grup de Recerca que ha dut a terme el present estudi es el Grup Consolidat d'Innovació Docent "GID-CAV" que està conformat per:

Dr. Miguel A. Agualeles. Director del Grup de Recerca. Cap d'Estudis de Comunicació Audiovisual de la Universitat de Barcelona.

Dra. Marina Romeo. Sots-directora del Grup de Recerca. Professora Titular de la Facultat de Psicologia. Universitat de Barcelona

Prof. M. Angeles García Professora Titular de la Facultat de Facultat de Formació del Professorat. Universitat de Barcelona

Dra. Vicenta González. Professora Associada de la Facultat de Facultat de Formació del Professorat . Universitat de Barcelona

Dra. Lydia Sánchez. Professora Lectora de la Facultat de Facultat de Formació del Professorat .Universitat de Barcelona

Doctoranda Laia Obis. Llicenciada en Periodisme per la Universitat Autònoma de Barcelona.

Però, sense cap mena de dubte, aquest treball no hagués estat possible sense el recolzament del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC). I és per aquest motiu que volem expressar, molt especialment, la nostra gratitud i agraïment a la Dra. Victòria Camps i l'equip que coordina.

A més, volem agrair als responsables de les Televisions Locals que són objecte del present estudi, tan per haver-nos facilitat els materials audiovisuals com per l'interès manifest de tots ells en el projecte, alhora que per l'exercici de la seva tasca envers el tractament informatiu de la immigració.

ANNEX 1

Relació per cadenes de programes i estils analitzats.

Barcelona Televisió:

La República	- Informatiu
- Viu el Barri	- Informatiu
- Info 1	- Informatiu
- Temps Migdia	- Informatiu
- L'entrevista	- Informatiu
- Videomaton Show	- Entreteniment
- Joc de paraules	- Entreteniment
- Llibres	- Opinió
- Infonit	- Informatiu
- Qui té boca	- Entreteniment
- Temps vespre	- Informatiu
- Contrapunt	- Informatiu
- 3 contra 1	- Entreteniment
- B 360°	- Entreteniment
- Telemonegal	- Opinió
- Saló de lectura	- Opinió
- El temps del Picó	- Informatiu
- Hola, nens	- Entreteniment
- Ciutat oberta	- Opinió
- Einstein a la platja	- Informatiu
- Doc's	- Informatiu
- Esta noche cenamos con Dios	- Entreteniment
- Info idiomes (xinès, tagal, rus, mandinga, portuguès, alemany, suec, amazic, finès, francès, signes, urdu, aranès, japonès, àrab, italià)	- Informatiu

Granollers Televisió:

- Orígens	- Informatiu
- 10 a les 10	- Informatiu
- Informatiu R7V	- Informatiu
- Objectiu G	- Informatiu
- Les notícies migdia	- Informatiu
- Les notícies vespre	- Informatiu
- El Mirador	- Informatiu
- La paraula	- Informatiu
- Al dia	- Informatiu
- El temps	- Informatiu
- Televisió Les Franqueses	- Informatiu

Canal Reus TV:

- Notícies 1a edició	- Informatiu
- Notícies 2a Edició	- Informatiu
- El Món de Reus	- Informatiu
- Finestres	- Informatiu
- Oxigen	- Informatiu
- Indrets	- Entreteniment
- Empreses	- Informatiu
- Alta fidelitat	- Entreteniment
- A tot watt	- Entreteniment

Televisió de Badalona:

- Filmets	- Entreteniment
- Més filmets	- Entreteniment
- Rodamón	- Entreteniment
- Set dies	- Informatiu
- Informatiu Migdia	- Informatiu
- Informatiu Vespre	- Informatiu
- I tu què hi dius	- Entreteniment
- 5 contra 5	- Esports
- Magazin Sortida Nord	- Entreteniment
- Debat	- Opinió
- XYZ	- Entreteniment
- L'esport	- Esports

ANNEX 2

BTV

El total de minuts de presència d'immigrants

Dia 27	22' 3''
Dia 28	3' 38''
Dia 29	18'
Dia 30	52''
Dia 1	13' 42''
Dia 2	1h 27' 48''
Dia 3	45''
Total	2h 25'55''

Quadre explicatiu: Estil de programa i minuts de presència.

INFORMATIUS	La República	Viu el barri	Info 1	Infonit	Infoidiomes
Total	3'30''	47'40''	11'	11'48''	1 h 25'
Dia 27	2'	13' 3''	6'	2'	-----
Dia 28:	1'30''	2' 8''	-----	-----	-----
Dia 29		10'	4'	3'	-----
Dia 30	-----	15''	-----	1'	-----
Dia 1	-----	1' 15'	1'	4'	-----
Dia 2	-----	-----	-----	1' 48''	1' 25''

OPINIÓ	Telemonegal	Ciutat Oberta
Total	38''	10'
Dia 28	38''	-----
Dia 30	-----	10'

ENTRETENIMENT	360°	Videomaton	Qui té boca	Hola, nens
Total	2'	1'	3'	45''
Dia 30	-----	-----	3'	-----
Dia 1	2'	-----	-----	-----
Dia 2	-----	1'	-----	-----
Dia 3	-----	-----	-----	-----

Quadre explicatiu: Tipus de discurs/ dia

	Discurs estereotipant	Discurs del reconeixement	Discurs de la descoberta de l'altre	Discurs normalitzador
Dia 27	<i>Info 1</i> : 3 discursos	<i>La República</i> : 1 discurs <i>Infonit</i> : 1 discurs	<i>Viu el barri</i> : 6 discursos	<i>La República</i> : 1 discurs <i>Viu el barri</i> : 2 discursos <i>Infonit</i> : 1 discurs
Dia 28	<i>La República</i> : 3 discursos		<i>Viu el barri</i> : 1 discurs	<i>Viu el barri</i> : 1 discurs <i>Telemonegal</i> : 1 discurs
Dia 29	<i>Viu el barri</i> : 2 discursos <i>Info 1</i> : 1 discurs <i>Infonit</i> : 1 discurs			<i>Info 1</i> : 1 discurs
Dia 30	<i>Infonit</i> : 1 discurs <i>Qui té boca</i> : 1 discurs			
Dia 1	<i>360°</i> : 1 discurs <i>Infonit</i> : 1 discurs			<i>Infonit</i> : 1 discurs
Dia 2	<i>Infonit</i> : 1 discurs		<i>Infoidiomes</i> : tots els seus discursos	<i>Infonit</i> : 1 discurs <i>Hola, nens</i> : 1 discurs
Total:	15 discursos	2 discursos	7 discursos i tots els de Infoidiomes	10 discursos

Quadre explicatiu: Tema del discurs/programa

	Discurs estereotipant	Discurs del reconeixement	Discurs de la descoberta de l'altre	Discurs normalitzador
<i>Infonit:</i>	4 discursos	1 discurs		3 discursos
<i>Info 1:</i>	4 discursos			1 discurs
<i>La República:</i>	3 discursos	1 discurs		1 discurs
<i>Hola, nens</i>				1 discurs
<i>Viu el barri</i>	2 discursos		7 discursos	3 discursos
<i>Telemonegal</i>				1 discurs
<i>Qui té boca</i>	1 discurs			
<i>360°:</i>	1 discurs			
<i>Infoidiomes:</i>			tots els seus discursos	
<i>total</i>	15 discursos	2 discursos	7+ tots els d'infoidiomes	10 discursos

BADALONA

Quadre explicatiu: Tipus de discurs/ dia

	Discurs estereotipant	Discurs compromís de	Discurs reivindicació de	Discurs normalitzador
Dia 27				<i>Notícies:</i> 2 discursos
Dia 28	<i>Sortida Nord:</i> 1 discurs	<i>Notícies:</i> 1 discurs	<i>Notícies:</i> 1 discurs <i>Sortida Nord:</i> 1 discurs	
Dia 29	<i>Magazine:</i> 1 discurs <i>Notícies:</i> 1 discurs			<i>I tu què hi dius:</i> 1 discurs <i>El Rodamon:</i> 1 discurs

TELEVISIÓ GRANOLLERS

El total de minuts de presència d'immigrants

Dia 27	10'
Dia 28	2'12''
Dia 29	
Dia 30	0'4''
Dia 1	
Dia 2	
Dia 3	
Total	12'16''

Quadre explicatiu: Tipus de discurs/ dia

	Discurs estereotipant	Discurs de prevenció	Discurs normalitzador
Dia 27			<i>4 Paraules:</i> 2 discursos
Dia 28		<i>L'entrevista:</i> 1 discurs	<i>Notícies Vespre:</i> 4 discursos <i>Entrevista:</i> 1 discurs
Dia 29			
Dia 30	<i>Notícies Vespre :</i> 1 discurs		<i>Notícies Vespre:</i> 1 discurs

ANNEX 3

Graella de categories

Televisió	
Dia	
Durada	
Estil	1 Informatiu 2 Opinió 3 Entreteniment 4 Esports
Franja	1 matí 2 migdia 3 tarda 4 vespre 5 nit
Cotext	1 dins _____ 2 Abans _____ 3 Després _____
Tema del discurs	1 Immigració 2 Altres
1 Immigració	1 Digital 2 Analògica
1.1 Digital	1 Camp del discurs _____ 2 Actors
1.1.2 Actors	1 Endogrup 2 Exogrup
1.1.2.1 Endogrup	1 Present 2 Absent
1.1.2.1.1 Present	1 Comunicador 2 Altres _____
1.1.2.1.1 Comunicador	1 Física 2 Veu
1.1.2.2 Exogrup	0 Trets 1 Present 2 Absent
1.1.2.2.1.Present	1 Comunicador 2 Altres _____
1.2 Analògica	1 Camp del discurs _____ 2 Actors
1.2.2 Actors	1 Exogrup
1.2.2.1 Exogrup	1 Present 2 Absent
1.2.2.1.1 Present	0 Trets 1 Comunicador 2 Altres _____
1.2.2.1.1. Comunicador	1 Física
2 Altres	1 Digital 2 Analògica

2.1 Digital	1 Camp del discurs _____ 2 Actors
2.1.2. Actors	1 Endogrup 2 Exogrup
2.1.2.1 Endogrup	1 Present 2 Absent
2.1.2.1.1 Present	1 Comunicador 2 Altres _____
2.1.2.1.1.1 Comunicador	1 Física 2 Veu
2.1.2.2.Exogrup	0 Trets 1 Present 2 Absent
2.1.2.2.1 Present	1 Comunicador 2 Altres _____
2.1.2.2.1.1 Comunicador	1 Física 2 Veu
2.2 Analògica	1 Camp del discurs _____ 2 Actors
2.2.2. Actors	1 Exogrup
2.2.2.1 Exogrup	1 Present
2.2.2.1.1. Present	0 Trets 1 Comunicador 2 Altres: _____
2.2.2.1.1.1. Comunicador	1 Física

Tipus de discurs	1 Reivindicació 2 Compromís 3 Estereotipant 4 Condascendència 5 Prevenció 6 Reconeixement 7 Discriminació 8 Descuberta de l'altre 9 Normalitzador
------------------	---